

MINISTERUL AGRICULTURII
ŞI DEZVOLTĂRII RURALE

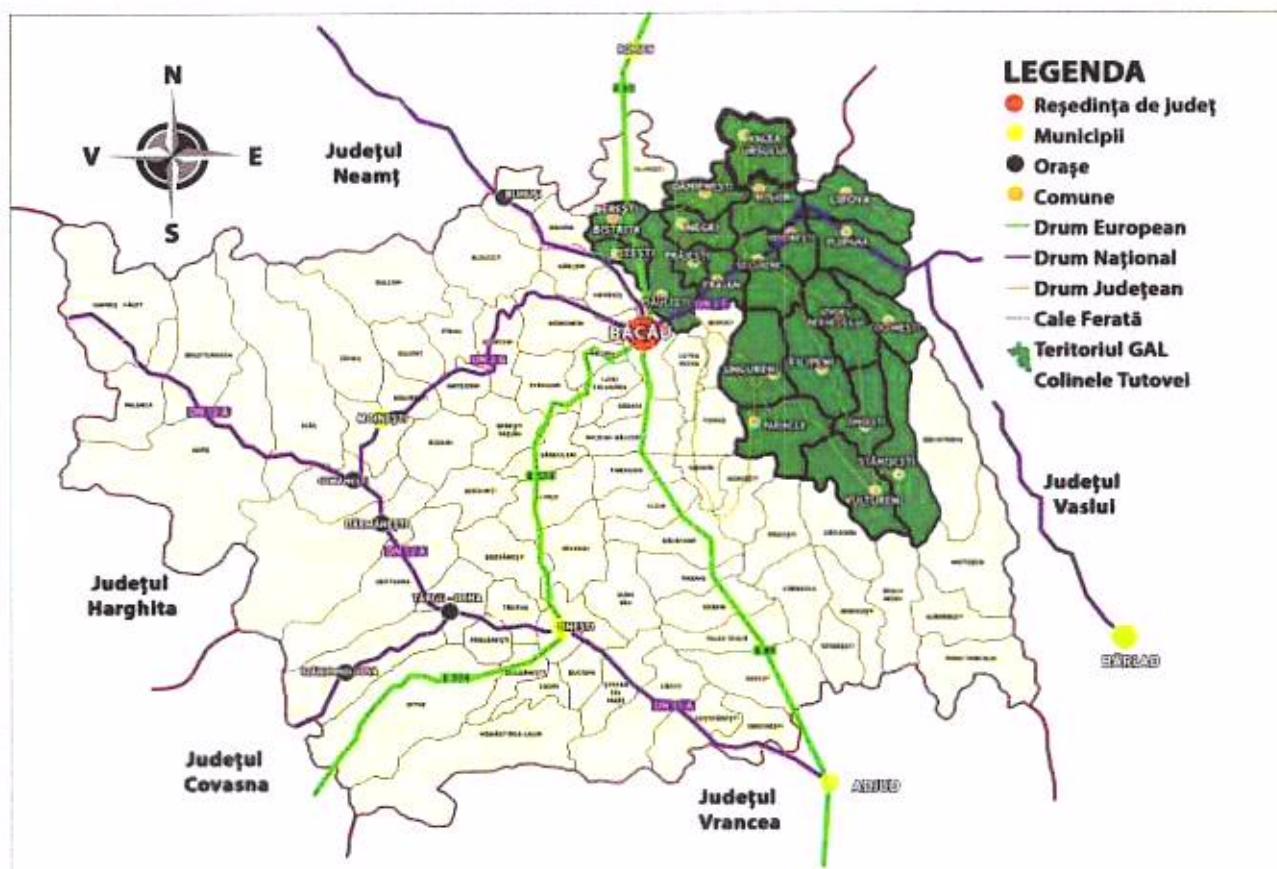

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

RAPORT DE EVALUARE PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ GAL „COLINELE TUTOVEI”

PERIOADA ANALIZATĂ 25.11.2016 - 01.10.2018

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"**C U P R I N S**

Abrevieri	3
I. Prefață	4
II. Rezumat	9
III. Context	10
3.1.Informații despre GAL	10
3.2.Contextul Strategiei de Dezvoltare Locală	12
3.2.1.Obiective, priorități și domenii de intervenție	12
3.2.2.Buget total SDL	14
3.3.Alte informații relevante pentru înțelegerea contextului local	14
IV. Scopul și obiectivele evaluării	16
4.1.Scopul evaluării	16
4.2.Obiectivele evaluării	16
V. Metodologia de evaluare	17
5.1.Descrierea metodelor și tehniciilor de evaluare folosite și justificarea acestora corelat cu fiecare întrebare de evaluare	17
5.2.Descrierea elementelor cheie ale evaluării	20
5.2.1.Analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor	20
5.2.2.Analiza progresului implementării proiectelor contractate în cadrul evenimentului organizat (focus grup)	29
5.2.3.Măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate.....	33
5.2.4.Măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor și lecții care pot fi deprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.....	37
5.2.5.Contribuția SDL la aria de intervenție 6B	42
5.3. Sursa datelor (primare și secundare), tehnici pentru colectarea datelor (chestionare, interviuri, gocus grup, etc.)	45
5.4. Descrierea principalelor limitări și constrângeri întâmpinate și a măsurilor adoptate pentru a le compensa	46
VI. Constatările și concluziile evaluării	47
6.1. Concluziile rezultate în urma evaluării progresului privind depunerea și contractarea proiectelor.....	47
6.2. Concluziile rezultate în urma evaluării progresului implementării proiectelor contractate în cadrul evenimentului organizat (focus grup)	48
6.3. Concluziile rezultate în urma evaluării progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate.....	49
VII. Concluzii, recomandări și lecții învățate	50
7.1. Concluzii generale ale evaluării	50
7.2. Recomandările aferente fiecărei întrebări de evaluare	50
7.3. Recomandări generale	51
7.4. Lecții învățate	51

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Abrevieri

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Regională

RNDR – Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală

SDL – Strategia de Dezvoltare Locală Colinele Tutovei

RDC – Regulament privind Dispozițiile Comune

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

CRFIR – Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

CDRJ – Compartimentul Dezvoltare Rurală Județeană

GAL – Grup de Acțiune Locală

CD – Consiliul Director

CF – Cerere de Finanțare

APL – Administrația Publică Locală

CR – Cerere de rambursare

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

I. PREFATA

Prezentul Raport de evaluare este destinat publicului larg, factorilor interesați la nivel local (societatea civilă, mediul de afaceri, administrației publice, etc.), Autoritații de management PNDR, RNDR, altor GAL-uri, Consiliului director și partenerilor GAL Colinele Tutovei.

Raportul de evaluare a fost elaborat de către aparatul tehnic al GAL-ului, în cadrul proiectului "Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare" având contractul de finanțare subsecvent nr. C19401027011610411538/25.11.2016, beneficiar Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei".

Rezultatele evaluării vor fi folosite de fiecare dată când va fi posibil pentru a răspunde întrebărilor legate de efectele nete asupra grupurilor țintă, vizate de SDL.

În același context, reținem aprecierea lui Napoleon Bonaparte care consideră că "informația exactă, deținută la momentul oportun asigură 99% din victoria oricărei bătălii".

La modul cel mai general, evaluarea reprezintă o analiză intensă, limitată în timp, care examinează de o manieră sistematică și obiectivă relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul, sustenabilitatea, performanța, succesul strategiilor, programelor, politicilor publice sau proiectelor aflate în desfășurare sau finalizate. **Evaluarea este cea care ne informează ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, de ce anume, și face recomandări pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor unei intervenții.**

În conformitate cu Reg. 1303/2013, fiecare strategie va fi evaluată cel puțin o dată în perioada de implementare a programului din perspectiva contribuției la obiectivele specific propuse.

Obligația de a desfășura activități sistematice de evaluare ale programului, precum și regulile generale sunt prevăzute de Reg. 1303/2013 ale Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 (Art. 54-57). Art. 54 din Regulament privind Dispozițiile Comune (RDC) nr. 1305/2013 oferă cadrul general în care evaluările trebuie efectuate în perioada de programare 2014-2020.

În baza acestui articol, misiunea evaluării este una dublă:

- Îmbunătățirea calității procesului de elaborare și implementare a programului PNDR 2014-2020;
- Aprecierea eficacității, eficienței și impactul acestora.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

În timp ce evaluarea ex-ante vizează primul obiectiv (art. 5(alin. 1)) al Regulamentului, evaluările din timpul perioadei de programare și evaluările ex-post sunt în principal legate de cel de-al doilea obiectiv (art. 56(alin.3) și art. 57(alin. 1)).

Conform art. 56 din RDC, evaluările din cadrul perioadei de programare vor fi efectuate în baza unui plan de evaluare care acoperă unul sau mai multe programe.

Art. 54 și art. 56(alin 3), precum și art. 57 (alin 1) al RDC aduc informații suplimentare cu privire la modul în care trebuie evaluat impactul programelor.

Impactul programelor va fi evaluat în raport cu:

- Țintele din cadrul Strategiei Uniunii pentru o creștere intelligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, acordând atenție misiunii Fondurilor;
- PIB-ul și șomajul din zona vizată de program, având în vedere amplasarea programului;
- Obiectivele fiecărei priorități.

Astfel, regulamentele pentru Fonduri europene Structurale și de Inserție aferente perioadei 2014-2020 pun accent sporit pe obținerea rezultatelor așteptate și pe evaluarea eficacității și impactului investițiilor finanțate. Astfel, Autoritățile de Management sunt invitate să elaboreze planuri de evaluare la începutul perioadei, care servesc drept documente strategice prin care se stabilește modul de obținere al acestor evaluări pentru a oferi dovezi cu privire la efectele asupra procesului de elaborare a politicilor publice. În plus, statul membru trebuie să asigure disponibilitatea unei capacitați adecvate de evaluare.

Urmând reglementările Regulamentelor Europene și GAL-urile trebuie să-și întocmească propriile Planuri de Evaluare pentru că sunt parte integrantă a Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 și trebuie să furnizeze date care să completeze evaluarea de la nivel de program.

Evaluarea strategiei de dezvoltare locală se face în baza Regulamentul UE nr. 1305/2013, Art. 71 (*Grupurile de acțiune locală furnizează autorității de management și/sau evaluatorilor desemnați sau altor organisme delegate pentru a îndeplini funcții în numele acesteia, toate informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului, în special în ceea ce privește realizarea obiectivelor și priorităților specificate*).

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală totalizează ansamblul activităților realizate de echipa GAL pentru implementarea acesteia și atingerea obiectivelor propuse.

Evaluarea reflectă progresul implementării strategiei de la data de 25.11.2016-01.10.2018 .

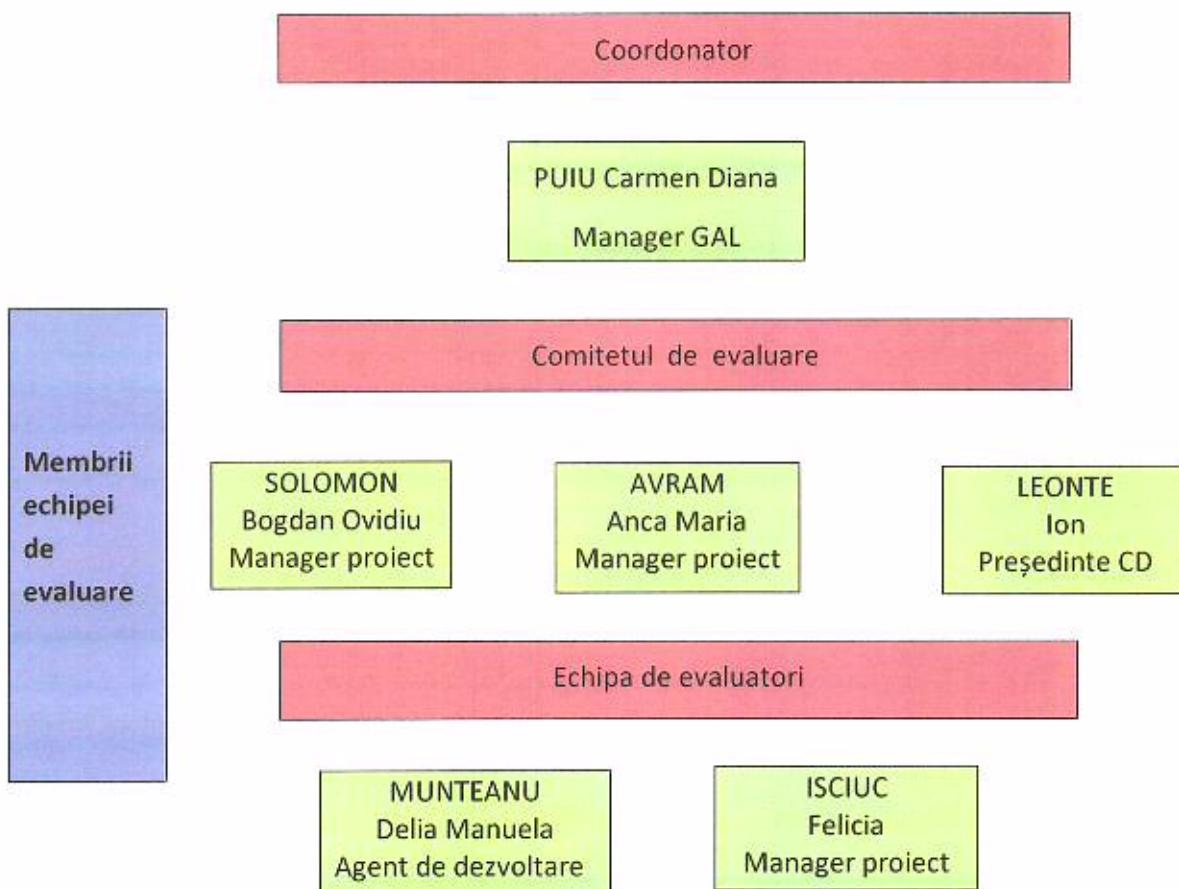
MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

1.1 Prezentarea echipei de evaluatori

Echipa de evaluare este formată din aparatul tehnic al GAL-ului, personal cu experiență în implementarea SDL-ului și un membru al Consiliului Director.

1. **Puiu Carmen Diana** - Manager GAL – angajată în cadrul Asociației GAL "Colinele Tutovei" începând cu luna Februarie 2013.
2. **Solomon Bogdan Ovidiu** – Manager proiect - angajat în cadrul Asociației GAL "Colinele Tutovei" începând cu luna Februarie 2013.
3. **Avram Anca Maria** – Manager proiect - angajată în cadrul Asociației GAL "Colinele Tutovei" începând cu luna Mai 2013.
4. **Leonte Ion** – Presedinte CD/Agent de dezvoltare - angajat în cadrul Asociației GAL "Colinele Tutovei" începând cu luna Noiembrie 2016.
5. **Munteanu Delia Manuela** – Agent de dezvoltare- angajată în cadrul Asociației GAL "Colinele Tutovei" începând cu luna Octombrie 2013.
6. **Isciu Felicia** – Manager proiect - angajată în cadrul Asociației GAL "Colinele Tutovei" începând cu luna Octombrie 2017.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Nr. crt.	Membri ai echipei GAL	Responsabilități
I. Coordonator		
1	Puiu Carmen Diana	<ul style="list-style-type: none">• Elaborează planul de evaluare;• Selectează evaluatorul intern;• Elaborează metodologia detaliată de evaluare;• Crează instrumentele de colectare a datelor și informațiilor;• Monitorizează și sprijină derularea evaluării;• Organizează reuniunile Comitetului de coordonare a evaluării pentru analiza versiunilor de lucru și versiunii finale ale raportului de evaluare;• Urmărește punerea în aplicare a deciziilor luate în cadrul întâlnirilor Comitetului de evaluare și cuprinse în minuta întâlnirii;• Contribuie la asigurarea calității evaluării și verifică această calitate;• Diseminează rezultatul evaluării.
II. Comitetul de evaluare		
1	Solomon Bogdan Ovidiu	<ul style="list-style-type: none">• Contribuie la definirea cadrului întrebărilor de evaluare;• Sprijină pregătirea planului de evaluare;• Conduce dialogul cu evaluatorii;• Ia decizii în cazul în care sunt necesare măsuri de corecție ale procesului de evaluare;• Analiza informațiilor colectate, evidențierea constatărilor, formularea concluziilor și a recomandărilor și transpunerea acestora în raportul deevaluare;• Contribuie la asigurarea calității evaluării, și verifică această calitate;

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

2	Avram Anca Maria	<ul style="list-style-type: none">• Facilitează colectarea și schimbul de informații;• Introduce informațiile în baza de date;• Participă la analiza versiunii de lucru;• Întocmește minuta întâlnirilor Comitetului;• Contribuie la asigurarea calității evaluării și verifică această calitate;• Sprijină activitatea de diseminare a rezultatelor evaluării.
3	Leonte Ion-Președinte CD	<ul style="list-style-type: none">• Contribuie la asigurarea calității evaluării și verifică această calitate;• Promovează dialogul între factorii interesați;• Sprijină activitatea de diseminare a rezultatelor evaluării.
III.		Echipa de evaluatori
1	Munteanu Delia Manuela	<ul style="list-style-type: none">• Metodologia detaliată a evaluării;• Colectarea datelor și informațiilor necesare evaluării.
2	Isciu Felicia	<ul style="list-style-type: none">• Colectarea datelor și informațiilor necesare evaluării.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

II. REZUMAT

Acest raport de evaluare prezintă analiza performanței în managementul și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Colinele Tutovei pentru perioada 2014 – 2020.

Raportul include o descriere a metodologiei aplicate, analize detaliate pentru întrebările de evaluare, o sinteză a implementării SDL în perioada 25.11.2016 - 01.10.2018 și prezintă principalele constatări, concluzii și recomandări de îmbunătățire a implementării SDL.

Evaluarea a fost realizată pe parcursul lunii Ianuarie 2019 de echipa de experți din cadrul Asociației GAL Colinele Tutovei.

Principalele constatări ale evaluării au fost determinate de analiza efectelor în raport cu relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul și rezultatele obținute la nivelul Strategiei de Dezvoltare Locală GAL Colinele Tutovei pentru perioada 2014 – 2020.

Constatările sunt exprimate în baza concluziilor la întrebările de evaluare după cum urmează:

- Activitățile și resursele alocate s-au adresat celor mai importante nevoi din teritoriul GAL Colinele Tutovei;
- Resursele alocate pentru proiectele aflate în implementare vor produce rezultatele scontate o dată cu închiderea lor;
- Indicatorii prevăzuți în SDL sunt îndepliniți în cazul celor trei proiecte finalizate pe măsura M1/2 -" Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute".

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

III. CONTEXT

3.1 Informatii despre GAL

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei" este un parteneriat public privat constituit în scopul cooperării dintre autoritățile publice locale și sectorul privat, respectiv organizații non-guvernamentale, asociații ale producătorilor, în vederea realizării și implementării SDL-ului, care produce efecte pozitive pe piața forței de muncă și în dezvoltarea locală.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei" a fost constituită în anul 2012 în baza OG 26/2000, având în componență 79 de parteneri publici și privați, din care 20 parteneri publici din județele Bacău și Neamț. În perioada 2013-2015, în baza Deciziei de autorizare nr. 62484/07.01.2013 emisă de MADR-AM, GAL "Colinele Tutovei" a desfășurat activități specifice implementării măsurii 41-Implementarea strategiilor de dezvoltare locală, 421-Implementarea proiectelor de cooperare și 431.2-Funcționarea GAL, dobândirea de competențe și animarea teritoriului. Prin Contractul de finanțare nr. C4312021210448412/11.02.2013 încheiat cu AFIR, GAL-ul a gestionat un buget de 2.850.000 euro, utilizat în proporție de 99%.

În anul 2016 structura Asociației Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei" se modifică și noul parteneriat este format din 87 de parteneri, după cum urmează:

- Parteneri publici 24,14 % - respectiv 21 primării;
- Parteneri privați 75,86 % - respectiv 66 de parteneri.

Noua structură a parteneriatului este constituită legal și înregistrată la Judecătoria Bacău, Secția Civilă prin încheierea nr.8/PJ/2016 pronunțată la data de 19.02.2016 în dosarul nr.15749/180/2015.

Parteneriatul public este constituit din 21 de parteneri publici – primăria Valea Ursului, situată în partea de sud-est a județului Neamț și 20 de primării situate în partea de nord-est și centru a județului Bacău: Berești Bistrița, Colonești, Dămienești, Filipeni, Itești, Izvoru Berheciului, Lipova, Negri, Odobești, Oncești, Parincea, Plopana, Präjești, Roșiori, Săucești, Secuieni, Stănișești, Traian, Ungureni, Vultureni.

Implicarea sectorului public asigură coerență în vederea dezvoltării unitare a teritoriului și poate da un randament sporit strategiei prin creșterea capacitatei de inovare și competitivitate. Este sectorul prin care teritoriul se relansează, se modernizează din punct

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

de vedere economic, cresc veniturile populației, activele sunt gestionate eficient, având la bază promovarea concurenței între operatorii economici.

Partenerii privați:

- Reprezentanți autorizați din sectorul privat (55,17 %):

- Domeniul agricol 31,03%;
- Industrie și construcții 5,75 %;
- Servicii 10,34%;
- Comerț 8,05%.

- Reprezentanți autorizați ai societății civile (11,49%):

- Organizație care reprezintă interesul tinerilor-Asociația Muguraș Săuceștean 1,15%.

Această asociație are ca obiectiv sprijinirea tineretului prin desfășurarea de activități de promovare și educare, precum prin și realizarea de activități de consiliere profesională și îndrumare vocațională în favoarea tinerilor.

- Organizații care reprezintă interesul femeilor și tinerilor- Asociația Arca Postel, Asociația Speranța Vieții 2,30%. Desfășoară acțiuni social-caritabile în favoarea persoanelor defavorizate (femei), acordă consiliere persoanelor abuzate fizic și psihic, precum și adolescentilor în vederea orientării profesionale și școlare.

- Organizații în domeniul protecției mediului - Fundația pentru Dezvoltare Rurală, Asociația Teiul Plopana, Asociația Proprietarilor de Pădure "Poenița" Berești-Bistrița 3,45%. Desfășoară activități de informare, sensibilizare și educare a comunității locale privind protecția mediului, protecția fondului forestier și funciar, prevenirea eroziunii și a degradării solului.

- Asociații ale crescătorilor de animale și ale producătorilor agricoli - Asociația Zootehnică Traian, Asociația AgrozooAgro Ungureni, Asociația Agrozoo Plopana, Societatea Agricola Sturza 4,59%. Oamenii din cadrul acestor organizații sunt implicați ca indivizi și contribuie prin propriul sistem de valori la dezvoltarea zonei, jucând un rol constructiv în societate. Este sectorul care aduce o contribuție importantă comunității prin susținerea inițiativei individuale.

- Reprezentanți autorizați ai entităților provenite din afara spațiului eligibil LEADER care demonstrează interesul și implicarea în dezvoltarea teritoriului (6,90%):

- Domeniul agricol 1,15%;
- Industrie și construcții 1.15%;
- Servicii 3,45%;

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satu românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

- Reprezentanți autorizați ai societății civile care reprezintă interesele **minorității rrom** - Asociația Romilor Creștini Calea Adevărul și Viață **1,15%**. Prin acțiunile sale încurajează etnia rromă să participe activ la viața comunității și să respecte valorile democratice fundamentale ale teritoriului în care trăiesc.

Persoane fizice relevante, cu domiciliul în teritoriu acoperit de parteneriat, care demonstrează contribuția pe care o pot aduce în dezvoltarea locală (**2,30 %**).

Participarea celor două persoane fizice reprezentative d-nul Răileanu Cătălin Vasilică din comuna Dămienești și d-nul Afrentoaie Ștefan din comuna Săucești, vine ca și concept de participare cetățenească bazată pe necesitatea consultării acestei categorii care formează de fapt majoritatea în mediul rural.

Sectorul privat este un investitor important la nivelul teritoriului contribuind la dezvoltarea comunității și ocuparea forței de muncă. Consultarea permanentă a partenerilor privați este foarte importantă în vederea stabilirii priorităților investiționale ale teritoriului, întrucât este sectorul prin care teritoriul se relansează, se modernizează din punct de vedere economic și care contribuie la creșterea veniturilor populației, la gestionarea eficientă a activelor, într-un climat concurențial stimulativ.

3.2 Contextul strategiei de dezvoltare locală (cand a fost elaborata, obiectivele principale, perioada de timp acoperita, buget total, alte informatii relevante) .

În anul 2015 asociația a accesat sub-măsura M19.1, în baza Deciziei de finanțare D19100000011510400001/06.01.2016 încheiată cu AFIR, prin care a beneficiat de finanțare pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2014-2020.

Misiunea GAL-ului în perioada 2014-2020 constă în animarea teritoriului, dezvoltarea societății civile, implementarea măsurilor anti-sărăcie, furnizarea de servicii sociale, stimularea asocierii.

3.2.1 Obiective, priorități și domenii de intervenție

Prin consultări între toți partenerii (publici, privați, ONG) din teritoriul GAL Colinele Tutovei și pe baza analizei diagnostic (prezentarea teritoriului, analiza SWOT) au rezultat următoarele obiective:

1. Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;
2. Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

3. Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții.

Luând în calcul situația economică precară dominantă în zonă, cauzată și de practica agricolă orientată spre ferma de familie, corroborată cu experiența implementării strategiei anterioare, partenerii GAL Colinele Tutovei au convenit ca Strategia de Dezvoltare Locală 2014 – 2020, bazată pe principiile LEADER, să dezvolte următoarele priorități:

- **Prioritatea 1** - "Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale" – se regăsește la nivelul tuturor măsurilor cuprinse în SDL pentru că investițiile propuse în cadrul măsurilor răspund obiectivelor transversale de inovare.
- **Prioritatea 2** - "Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor" se justifică prin faptul că 71,6% din suprafața teritoriului reprezintă teren arabil, agricultura se bazează pe ferma mixtă de până la 8.000 euro SO și există tineret care dorește să lucreze în agricultură (Școală Profesională în domeniul agricol în comunele Valea Ursului/Neamț, Parincea/Bacău). Sprijinul financiar acordat prin cele două măsuri M1/2A și M2/2B susține înființarea unui loc de muncă pentru tanărul fermier și/sau administratorul fermei.
- **Prioritatea 3** - "Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectorului de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură" se justifică în baza informațiilor cuprinse în analiza SWOT: în teritoriu sunt produse tradiționale(brânză în coajă/Valea Ursului, miere ecologică) iar asocierea reprezintă o oportunitate pentru agricultură. Măsura M3/3A susține înființarea unui loc de muncă pentru managerul cooperativei.
- **Prioritatea 4** - "Refacerea conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură" se justifică prin faptul că în teritoriu sunt două situri Natura 2000 și trei asociații care au ca obiect de activitate protejarea mediului.
- **Prioritatea 6** - "Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în teritoriu" se justifică în baza informațiilor cuprinse în analiza SWOT: Slabă dezvoltare a activităților non-agricole care generează dependență populației pentru agricultură cu toate că există forță de muncă ieftină, calificată și disponibilă în teritoriu, dar și cerere pentru dezvoltarea unor servicii; lipsa iluminatului public la nivelul intregii comunități; lipsa săptămânașă pentru desfacerea produselor locale și promovarea zonei; există unități de învățământ care acoperă populația școlară, dar acestea nu sunt dotate corespunzător. O altă investiție importantă ce rezultă în urma analizei este cea în domeniul cadastrului, pentru că la nivelul teritoriului, terenurile aflate în domeniul public sau privat nu sunt intabulate. Măsura M6/6A impune

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

înființarea unui loc de muncă la 20.000 € investiții. Măsura M 7/6B care promovează realizarea unei întreprinderi sociale/Centru vocațional, conduce la creșterea indicelui IDUL și a veniturilor populației, permite dezvoltarea unor activități meșteșugărești practicate de persoanele defavorizate (tineri, femei, bătrâni). Măsura M8/6B dorește să rezolve problema degradării obiectivelor culturale și introducerea lor într-un circuit turistic odată cu promovarea culturii tradiționale dar și cea a etniei rromne. Cu toate că populația dorește să folosească mijloace moderne de comunicare (broadband), numai 53% din populația teritoriului poate beneficia de acest serviciu.

3.2.2 Buget total

Denumirea măsurii	Alocare indicativă pe măsură (euro)
M1/2A Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute.	298.288
M2/2B Reînnoirea generației șefilor de exploatații agricole, prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri	280.000
M3/3A Dezvoltarea de structuri associative în agricultură	50.000
M4/3A Acces la implementarea schemelor de calitate naționale și europene pentru produse agroalimentare locale	28.890
M5/4A Investiții care vizează reconstrucția ecologică și conservarea arilor naturale protejate.	26.320
M6/6A Înființarea și consolidarea activităților non-agricole de interes local	349.720
M7/6B Dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare socio-economică plasată sub responsabilitatea comunității	1.130.001,45
M8/6B Dezvoltarea socială, cultural-turistică a comunităților	80.000
M9/6C Investiții în infrastructura în broadband și acces la internet	30.000
TOTAL	2.273.219,45

3.3 Alte informații relevante pentru înțelegerea contextului local

Teritoriul Asociației Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei" are o suprafață totală de 1.093,82 km² și o populație de 54.645 locuitori.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
sătul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2014 – 2020 va avea atât efecte directe cât și indirekte asupra populației din zona LEADER, rezultate din realizarea proiectelor care se adresează administrațiilor publice locale, organizațiilor non-guvernamentale, minorităților, populației tinere până în 40 de ani, agenților economici, instituțiilor culturale și de patrimoniu.

Dezvoltarea locală LEADER are ca scop reducerea dezechilibrelor economice și sociale din teritoriului GAL.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

IV. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII

4.1 Scopul evaluării

Scopul evaluării este de a structura o serie de activități menite să evaluateze contribuția adusă de SDL la elaborarea PNDR și mai departe la atingerea obiectivelor FEADR. În acelaș timp, măsoară contribuția și impactul SDL în dezvoltarea teritoriului acoperit de strategie.

Evaluarea la nivelul GAL presupune pe de o parte evaluarea eficienței implementării SDL și pe de altă parte evaluarea contribuției aduse de SDL, ca parte a PNDR la atingerea indicatorilor și obiectivelor acestora.

Analizarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală "Colinele Tutovei" pentru perioada 2014-2020, presupune identificarea rezultatelor și lacunelor în implementare, oferind recomandări corespunzătoare pentru a spori relevanța, eficacitatea, impactul, sustenabilitatea, performanța, succesul și eficiența acesteia.

Acest document care reflectă stadiul implementării Strategiei de Dezvoltare Locală "Colinele Tutovei" de la data de 25.11.2016 până la data de 01.10.2018, va fi publicat pe site la adresa www.galcolineletutovei.ro, în vederea consultării de către publicul larg, factorii interesați la nivel local (societatea civilă, mediul de afaceri, administrația publică, etc.), Autoritatea de management PNDR, RNDR, alte GAL-uri, Consiliul director și partenerii GAL Colinele Tutovei.

4.2 Obiectivele evaluării

Obiectiv general:

- Analiza rezultatelor obținute și a motivelor pentru care rezultatele planificate au fost sau nu au fost atinse.
- Formularea de recomandări și de lecții învățate.

Obiective specifice:

- Analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor;
- Analiza progresului implementării proiectelor contractate;
- Analiza măsurii în care progresul proiectului este în concordanță cu planul de implementare al acestuia;
- Analiza capacitații beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri corective atunci când este necesar;
- Măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate;
- Identificarea măsurilor care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor;
- Lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

V. METODOLOGIA DE EVALUARE

5.1 Descrierea metodelor și tehniciilor de evaluare folosite și justificarea acestora, corelat cu fiecare întrebare de evaluare

Din punct de vedere metodologic, evaluatorii (expertii GAL Colinele Tutovei) au utilizat o abordare mixtă, folosind diferite metode pentru a colecta și/sau verifica informațiile corespunzătoare, înălăturând astfel contradicțiile și asigurând încrederea în validitatea metodologiei. Metodele de evaluare decise nu au fost utilizate întâmplător, ci pentru a fi reciproc complementare celorlalte metode și instrumente de evaluare. Metodologia de evaluare (Plan de evaluare) a fost elaborată de către GAL și aprobată de Consiliul Director.

Elaborarea metodologiei detaliate de evaluare are la bază următoarele elemente:

- cadrul întrebărilor de evaluare (întrebarea de evaluare-criteriu de evaluare-indicatorii);
- Sursele de informații necesare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare.

În plus, alegerea metodelor și tehniciilor de evaluare poate fi influențată de o serie de alte elemente:

- Tipul informației colectate - date cantitative și calitative;
- Tipul grupului țintă de la care se colecteză informații (beneficiari direcți și indirecți ai proiectelor);
- Disponibilitatea informației la diferitele surse avute în vedere;
- Nevoia de a asigura o analiză bazată pe o combinație de date cantitative și calitative;
- Resursele disponibile;
- Expertiza disponibilă în cadrul echipei de evaluare etc.

Obiectivul general și obiectivele specifice. Cele șapte obiective specifice au generat șase teme de evaluare după cum urmează:

- Eficacitatea și eficiența operațiunilor și contribuția lor la obținerea rezultatelor și a impactului prevăzute de strategie;
- Contribuția SDL la aria de intervenție 6B;
- Aplicarea metodei LEADER;
- Mecanismul de implementare al strategiei;
- Valoarea adăugată datorată metodei LEADER;
- Factori de succes și de insucces.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

În procesul de evaluare GAL Colinele Tutovei a inclus următoarele tehnici și instrumente de evaluare:

- Colectarea datelor și analiza datelor din surse scrise;
- Focus grup;
- Studiul de caz.
- **Colectarea datelor și analiza datelor din surse scrise cum ar fi: rapoarte de progres ale beneficiarilor de proiecte, date de monitorizare ale operațiunilor finanțate, documente rezultate ca urmare a implementării operațiunilor, analize socio-economice relevante pentru obiectivele strategiei, date statistice colectate de către diverse instituții cu relevanță pentru evaluarea implementării strategiei.**
- **Focus grupul** organizat în data de 16.01.2019, a folosit o tehnică bazată pe o discuție de grup cu privire la proiectele implementate de beneficiarii masurilor: M2/2 - Reînnoirea generației șefilor de exploatații agricole, prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri , M6/6A Înființarea și consolidarea activităților non-agricole de interes local, M7/6B Dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare socio-economică plasată sub responsabilitatea comunității. La eveniment au participat 5 persoane, care s-au întâlnit o singură dată, pentru o perioadă de aproximativ 1,5 – 2 ore. Participanții au formulat și exprimat opinii cu privire la întrebările exprimate de moderator. Informațiile colectate, sunt utile în special pentru analizarea temelor evaluării care trebuie explorate în profunzime.
- **Studiul de caz** a vizat analiza detaliată a implementării proiectelor finalizate pe măsura M1/2A - Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute. Au fost analizate trei proiecte care au fost finalizate până la 01.10.2018, urmărindu-se măsura în care au fost atinse obiectivele și indicatorii proiectelor. Studiul de caz a fost folosit împreună cu o altă metodă de evaluare – chestionarul.
- **Chestionare de evaluare.** Echipa de evaluatori a dezvoltat un chestionar pentru a completa informațiile în faza de studiu. Pregătirea chestionarului a fost discutată în prealabil în cadrul echipei și s-a decis să se acorde atenție în principal beneficiarilor strategiei care au proiectele finalizate. Chestionarul conține 11 întrebări relevante pentru determinarea reușitelor, deficiențelor, recomandărilor legate de proiecte.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Tab. 1 Elaborarea metodologiei detaliate de evaluare

Nr. crt.	Obiectiv urmărit	Întrebare	Metodă de evaluare	Tehnică folosită	Instrument
1	Analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor.	Care sunt factorii care influențează depunerea și contractarea proiectelor? Care sunt măsurile care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare?	Studiul/analiza documentelor, Analiza datelor administrative	Colectarea datelor și analiza datelor din surse scrise.	Foaia de observații
2	Analiza progresului implementării proiectelor contractate.	Care sunt factorii care au influențat implementarea proiectelor?			
3	Analiza măsurii în care progresul proiectului este în concordanță cu planul de implementare a proiectului	Este respectat graficul de implementare a proiectului? Care sunt motivele care au condus la nerespectarea graficului de implementare?	Verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei – analiza măsurii în care rezultatele obținute prin implementarea strategiei se datorează operațiunilor finanțate în cadrul strategiei, nu altor factori sau altor intervenții	• Focus grup; • Întrebări adresate;	
4	Analiza capacitateii beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar.	Au fost necesare măsuri de corecție la proiectele pe care le-ați implementat? Care au fost motivele care au condus la aceste corecții?			
5	Măsura în care progresul înregistrat în implementarea	Cum se reflectă în activitatea dumneavoastră implementarea	Studiul/analiza documentelor, Analiza datelor administrative	Colectarea datelor și analiza datelor din surse	Foaia de observații

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

	proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate.	proiectului într-o perioadă de timp mai mică decât cea planificată.		scrise.	
6	Măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficiențe implementării proiectelor.	Care sunt măsurile care pot fi adoptate de GAL pentru creșterea calității și eficiențe implementării proiectelor?	Analiza detaliată a unei situații pentru a ilustra un fenomen.	Studiul de caz	Chestionar
7	Lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.				

5.2 Descrierea elementelor cheie ale evaluării – întrebările de evaluare specifice și comune, criterii de evaluare, indicatori

Pentru descrierea elementelor cheie ale evaluării se are în vedere Tab. 1 Elaborarea metodologiei detaliate de evaluare.

5.2.1 Analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor

Metoda de evaluare care stă la baza analizării primului obiectiv specific este **Studiul/analiza documentelor, Analiza datelor administrative**. Tehnica folosită este **colectarea datelor și analiza dadelor din surse scrise documente elaborate de GAL (rapoarte intermediare, monitorizări lunare și trimestriale transmise la AFIR și CDRJ).** Instrumentul folosit este **foaia de observații**.

Abordarea primului obiectiv specific se face prin 2 întrebări de evaluare, așa cum este prezentată în tabelul de mai jos.

Obiectiv urmărit	Întrebare
Analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor.	Care sunt factorii care influențează depunerea și contractarea proiectelor? Care sunt măsurile care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare?

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"**a. Analiza progresului privind depunerea Cererilor de finanțare**

Examinarea calendarului de depuneri cereri de proiecte în intervalul 25.11.20016 – 01.10.2018 conduce către următoarele constatări:

- Calendarul a acoperit toate măsurile din cadrul SDL și a cuprins anunțuri de lansare apel de selecție în vederea depunerilor cererilor de finanțare (CF)
- Apelurile de selecție au fost cu depunere până la un anumit termen și nu au existat sesiuni cu depunere continuă.
- Durata de deschidere a perioadelor de depunere a fost preponderent de 30 zile, dar au existat câteva sesiuni și de 10 zile. În cazul anumitor Masuri au fost și prelungiri de lansare apeluri de selecție.
- Deși premisa este că între durata de deschidere a unui anunț lansare apel de selecție și numărul de proiecte depuse ar trebui să existe o legătură directă, totuși măsurile care au întrunit cel mai mare număr de CF depuse nu sunt și cele care au avut durata cea mai mare de zile. Această observație este susținută de următoarele exemple: Masura 2/2B deschisă 90 zile în cadrul a 3 anunțuri de lansare apel de selecție s-a soldat cu un număr de 13 CF depuse, în timp ce Masura 1/2A fiind deschisă în același număr de zile au fost depuse 9 CF. Un alt exemplu este Masura 7/6B adresată beneficiarilor public, care pentru o perioadă de 150 de zile a acumulat cel mai mare număr de CF depuse respectiv 24.
- Din păcate au fost întâmpinate și eșecuri în cadrul anunțurilor de lansare apel de selecție pentru Masura 4/3A, Masura 5/4A, care au fost deschise cel mai multe zile 180 respectiv 240 zile în cadrul căruia nu s-au depus CF.
- Un caz aparte îl consideră Masura 9/6C, care a fost deschisă pe o perioadă de 270 zile în cadrul căreia s-a depus 1 CF și a fost declarată neconformă la GAL.

Masura	Proiecte depuse la GAL			Proiecte selectate GAL		Alocare SDL
	durata apeluri	nr proiecte	valoare €	nr. proiecte	valoare €	valoare €
Masura 1/2A	90 zile	9	390.799	7	340.799	298.288
Masura 2/2B	90 zile	13	520.000	10	400.000	280.000
Masura 3/3A	60 zile	2	99.413	2	99.413	50.000
Masura 4/3A	180 zile	0	0	0	0	28.890
Masura 5/4A	240 zile	0	0	0	0	26.320
Masura 6/6A	150 zile	14	700.000	8	400.000	349.720
Masura 7/6B	150 zile	24	1.217.010	21	1.074.267,32	1.130.001,45
Masura 8/6B	130 zile	3	55.567	3	55.567	80.000
Masura 9/6C	270 zile	1	30.000	0	0	30.000
TOTAL		66	3.012.789	51	2.370.046,32	2.273.219,45

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Referitor la Masura 9/6C, Asociația GAL Colinele Tutovei a lansat în perioada 10.07.2017 – 10.08.2017 apelul de selecție 01. În această perioadă în urma activităților de animare comuna Filipeni și-a exprimat intenția de a accesa această măsură pentru crearea unei infrastructuri de distribuție broadband în localitatea Filipeni, județul Bacău. Comuna Filipeni, în calitate de potențial beneficiar, a renunțat să depună proiectul, deoarece în urma studiilor care le-a efectuat la nivelul teritoriului a observat faptul că după realizarea investiției nu vor există un număr mare de persoane fizice sau juridice care să beneficieze de aceste servicii, fiind o localitate cu populație îmbătrânită și cu potențial finanțier scăzut.

În consecință, Asociația GAL Colinele Tutovei, a lansat a doua sesiunea în perioada 09.10.2017 – 09.11.2017, care a fost prelungită până la data de 11.12.2017, ulterior fiind prelungită până la data de 29.12.2017. În această perioadă prin activități de animare comuna Colonești, județul Bacău (comună situată în Lista Zonelor Albe), a depus proiect pentru realizarea infrastructurii de acces broadband în localitățile Satu Nou și Valea Mare, declarat neeligibil de experții GAL.

Ulterior comuna Colonești a analizat soluția tehnică din proiectul depus împreună cu specialiști din domeniu fiind informați cu privire la imposibilitatea de a realiza această investiție. Soluția propusă de proiectant, necesită realizarea/utilizarea infrastructurii de stâlpi de electricitate și stâlpi de telecomunicații existenți la nivel local. Pentru folosirea acestei infrastructuri, potentialul beneficiar trebuie să obțină un aviz/acord. Eliberarea acestui acord/aviz este condiționată de întocmirea unui studiu de coexistență pentru stabilirea gradului de compatibilitate cu rețeaua existentă. Obținerea avizului în baza studiului de coexistență este o etapă anevoieasă, deoarece deținătorul infrastructurii (E.ON) conform procedurilor, presupune parcurgerea mai multor faze de avizare în comisiile interne, precum și vizita în teren pentru a verifica gradul de uzură a stâlpilor.

În plus, alocarea finanțieră nerambursabilă pentru această măsură este de 30.000 euro, valoare insuficientă pentru a realiza infrastructura de la punctul de inserție situat în localitatea Colonești și până în cele două localități situate la peste 10 km.

În prezent, în urma acțiunilor de animare am identificat alți doi potențiali beneficiari, un operator economic S.C. Omega Net S.R.L. din localitatea Filipeni care dorește extinderea rețelei spre alte localități din cadrul comunei Filipeni și Comuna Oncești, prezentă în Lista Zonelor Albe care dorește să creeze infrastructură de distribuție.

Din analiza documentelor contabile, operatorul S.C. Omega Net S.R.L. nu îndeplinește condițiile de eligibilitate, deoarece a înregistrat pierderi în ultimii doi ani fiscale, fapt pentru care nu a putut depune proiect în cadrul acestui apel de selecție.

b. Analiza progresului privind contractarea proiectelor;

Analiza progresului fizic în implementarea SDL a fost realizată prin aprofundarea analizei pe etape ale ciclului de implementare. Imaginea de ansamblu este oferită de

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

tabelul privind structura (numerică și valorică) cererilor de finanțare în 3 momente ale ciclului de implementare și anume: depunere – aprobare – contractare, pe total SDL la data de 01.10.2018.

Masura	Proiecte depuse la AFIR	Proiecte aprobate AFIR		Proiecte contractate AFIR		Alocare SDL valoare euro
	valoare euro	valoare euro	% din val	valoare euro	% din val	
Masura 1/2A	340.799	240.799	80,73	191.748	64,28	298.288
Masura 2/2B	400.000	200.000	71,43	160.000	57,14	280.000
Masura 3/3A	99.413	0	0	0	0	50.000
Masura 4/3A	0	0	0	0	0	28.890
Masura 5/4A	0	0	0	0	0	26.320
Masura 6/6A	400.000	150.000	42,89	150.000	42,89	349.720
Masura 7/6B	1.074.267,32	790.905	69,99	790.905	69,99	1.130.001,45
Masura 8/6B	55.567	53.256	66,57	53.256	66,57	80.000
Masura 9/6C	0	0	0	0	0	30.000
TOTAL	2.370.046,32	1.434.960		1.345.909		2.273.219,45

Se observă că:

- Masura 1/2A cu 64,28% deține ponderea cea mai mare în valoarea proiectelor contractate având ca și categorie de beneficiari mediul privat.
- În cadrul beneficiarilor publici, Masura 7/6B deține ponderea cea mai mare, respectiv 69,99% având ca și categorii de beneficiari autorități publice locale.
- În schimb, ponderea valorii proiectelor contractate scade la 42,89% în cadrul Masurii 6/6A, chiar dacă valoarea proiectelor depuse la AFIR în vederea evaluării este de 114,38%, având ca și categorii de beneficiari mediul privat.
- În cadrul Masurii 4/3A, Masurii 5/4A și Masurii 9/6C nu au fost depuse proiecte la AFIR în vederea evaluării.

c. Analiza detaliată a progresului fizic din punct de vedere al ponderii deținute de fiecare categorie de beneficiar de finanțare, a reliefat următoarele aspecte:

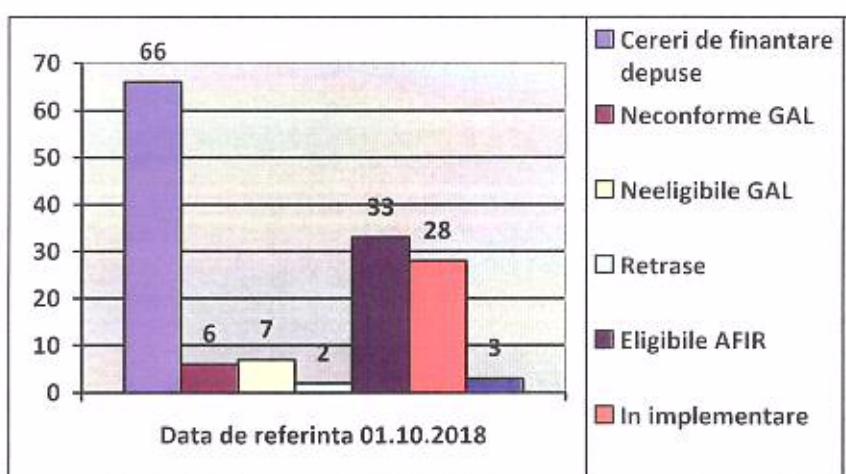
Autoritățile Publice Locale (APL) având calitatea de beneficiar a Masurii 7/6B și Masurii 8/6B, au prezentat CF însumând o valoare de 1.129.834,32 euro, acumulând o pondere de 69,77% din bugetul total al SDL, în raport cu beneficiarii privați pentru măsurile

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

agricole (M1/2A și M2/2B) care au prezentat CF însumând o valoare de 351.748 euro, acumulând o pondere de 60,82% din bugetul totală a SDL.

d. Analiza efectuată la nivelul SDL-ului cu privire la situația cererilor de finanțare pe diferite stadii ale procesului de evaluare

Situația cererilor de finanțare pe diferite stadii ale procesului de aprobare la nivelul masurilor din SDL

Din graficul de mai sus rezultă următoarele:

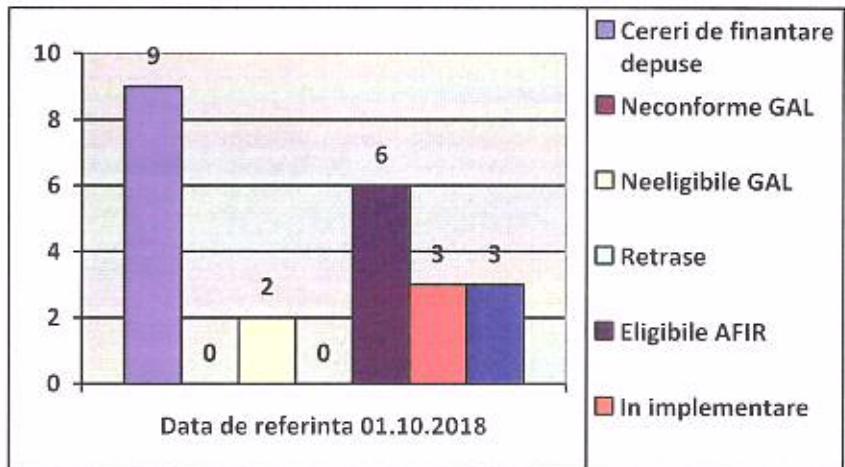
- 64,70 % din proiectele declarate eligibile la GAL au fost declarate eligibile de către AFIR;
- capacitatea redusă a beneficiarilor care au depus CF la GAL de a îndeplini cerințele referitoare la eligibilitate a condus la un procent de 19,70% de CF respinse în urma verificării conformității și a eligibilității, în condițiile în care instrumenele de tipul Ghidul Solicitantului, metodologiile de verificare a criteriilor de eligibilitate și selecție sunt apreciate de către beneficiarii de finanțare ca fiind suficient de informative.
- În cazul a 3,03% din CF depuse solicitantii le-au retras sau au renunțat la finanțare, deoarece și-au dat seama că nu îndeplinesc condițiile stabilite în vederea încheierii contractului de finanțare.
- 84,85% din numărul proiectelor eligibile sunt în implementare și doar 10,71% sunt finalizate.

e. Situația cererilor de finanțare depuse în cadrul fiecărei măsuri din SDL

Masuri 1/2A - Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute pe diferite stadii ale procesului de aprobare

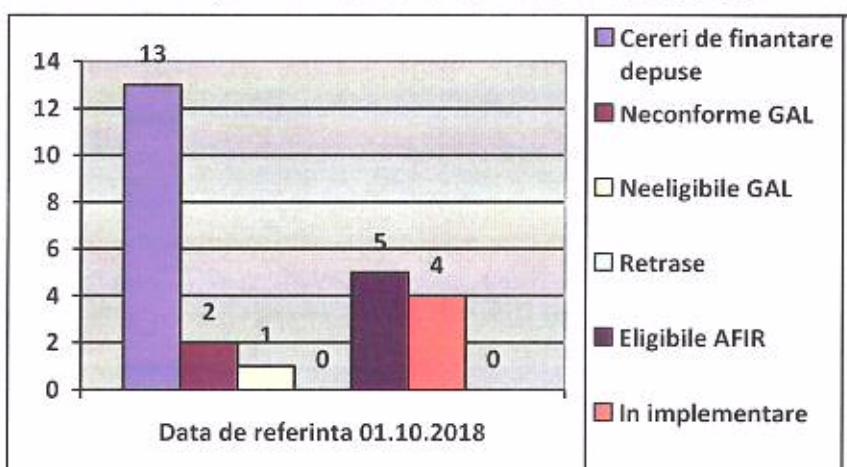

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Din graficul de mai sus rezultă următoarele:

- 85,71 % din proiectele declarate eligibile la GAL au fost declarate eligibile de către AFIR;
- capacitatea redusă a beneficiarilor care au depus CF la GAL de a îndeplini cerințele referitoare la eligibilitate a condus la un procent de 14,28% de CF respinse în urma verificării conformității și a eligibilității, în condițiile în care instrumenele de tipul Ghidul Solicitantului, metodologii de verificare a criteriilor de eligibilitate și selecție sunt apreciate de către beneficiarii de finanțare ca fiind suficient de informative.
- 50% din numărul proiectelor eligibile sunt în implementare și tot 50% sunt finalizate.

Masuri 2/2B - Reînnoirea generației șefilor de exploatații agricole, prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri pe diferite stadii ale procesului de aprobare

Din graficul de mai sus rezultă următoarele:

- 50 % din proiectele declarate eligibile la GAL au fost declarate eligibile de către AFIR;
- capacitatea redusă a beneficiarilor care au depus CF la GAL de a îndeplini cerințele referitoare la eligibilitate a condus la un procent de 50% de CF respinse în urma

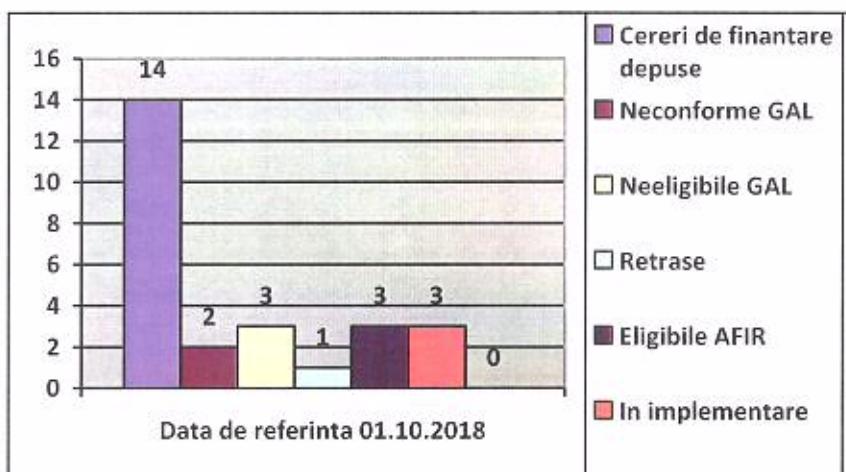

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

verificării conformității și a eligibilității, în condițiile în care instrumenele de tipul Ghidul Solicitantului, metodologile de verificare a criteriilor de eligibilitate și selecție sunt apreciate de către beneficiarii de finanțare ca fiind suficient de informative.

- În cazul a 23% din CF depuse, solicitanții le-au retras sau au renunțat la finanțare, deoarece și-au dat seama că nu îndeplinesc condițiile stabilite în vederea încheierii contractului de finanțare.
- 80% din numărul proiectelor eligibile sunt în implementare și nici un proiect finalizat.

Masuri 6/6A - Înființarea și consolidarea activităților non-agricole de interes local pe diferite stadii ale procesului

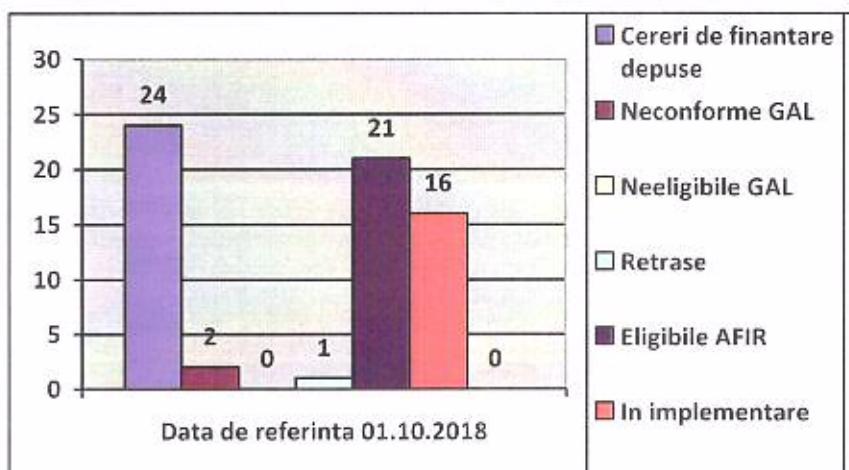

Din graficul de mai sus rezultă următoarele:

- 37,5 % din proiectele declarate eligibile la GAL au fost declarate eligibile de către AFIR;
- capacitatea redusă a beneficiarilor care au depus CF la GAL de a îndeplini cerințele referitoare la eligibilitate a condus la un procent de 62,5% de CF respinse în urma verificării conformității și a eligibilității, în condițiile în care instrumenele de tipul Ghidul Solicitantului, metodologile de verificare a criteriilor de eligibilitate și selecție sunt apreciate de către beneficiarii de finanțare ca fiind suficient de informative.
- În cazul a 42,85% din CF depuse, solicitanții le-au retras sau au renunțat la finanțare, deoarece și-au dat seama că nu îndeplinesc condițiile stabilite în vederea încheierii contractului de finanțare.
- Toate proiectele eligibile sunt în implementare și nici un proiect finalizat.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

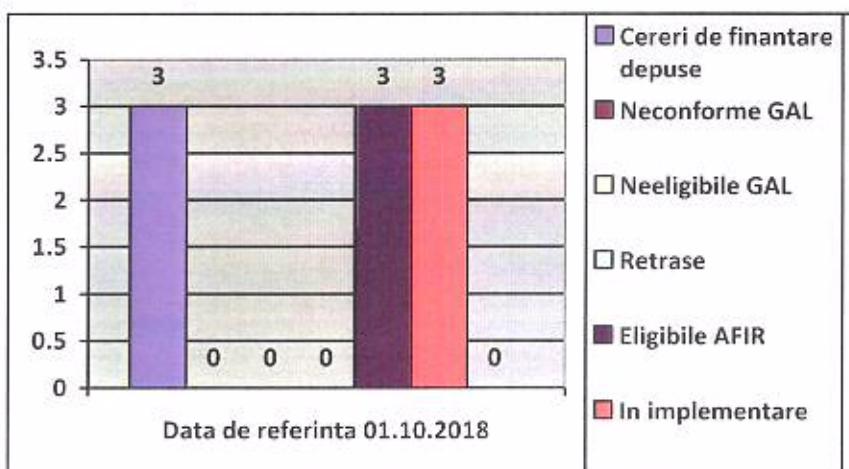
Masuri 7/6B - Dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare socio-economică plasată sub responsabilitatea comunității pe diferite stadii ale procesului de aprobare la nivelul masurilor din SDL

Din graficul de mai sus rezultă următoarele:

- Toate proiectele declarate eligibile la GAL au fost declarate eligibile de către AFIR;
- În cazul a 12,5% din CF depuse solicitantii le-au retras sau au renunțat la finanțare, deoarece și-au dat seama că nu îndeplinesc condițiile stabilite în vederea încheierii contractului de finanțare.
- 76,19% din numărul proiectelor eligibile sunt în implementare și nici un proiect finalizat.

Masuri 8/6B - Dezvoltarea socială, cultural-turistică a comunităților pe diferite stadii ale procesului de aprobare

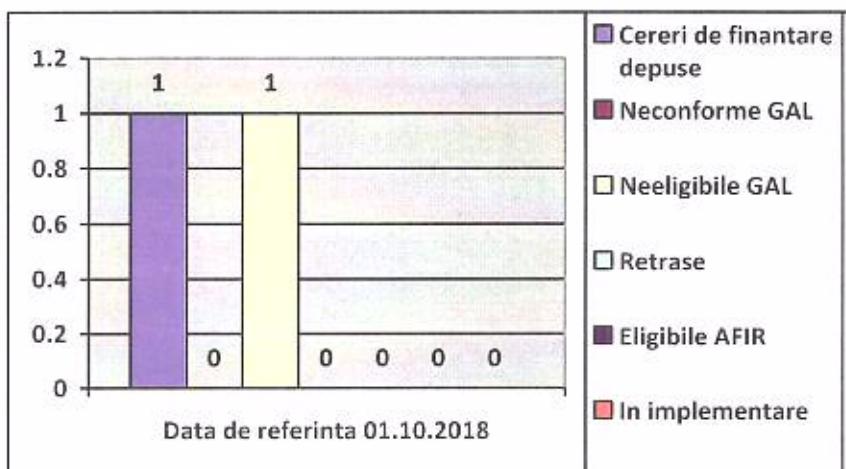

Din graficul de mai sus rezultă următoarele:

- Toate proiectele declarate eligibile la GAL au fost declarate eligibile de către AFIR;
- Toate proiectele eligibile sunt în implementare și nici un proiect finalizat.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Masura 9/6B - Investiții în infrastructura de broadband și acces la internet pe diferite stadii ale procesului de aprobare

Din graficul de mai sus rezultă următoarele:

- Proiectul care a fost depus la GAL a fost declarat neeligibil la GAL
- Măsura nu este considerată atractivă pentru teritoriul GAL Colinele Tutovei

Echipa de evaluatori a colectat, centralizat și reprezentat grafic informațiile culese din materialele elaborate la nivelul GAL-ului (rapoarte intermediare, monitorizări lunare și trimestriale transmise la AFIR și CDRL).

În urma analizelor prezentate mai sus răspunsurile la cele două întrebări sunt:

I.1. Care sunt factorii care influențează depunerea și contractarea proiectelor?

- Factorii care influențează în mod negativ depunerea proiectelor:
 - Capacitatea redusă a solicitanților de a îndeplini cerințele referitoare la eligibilitate și selecție impuse prin Ghidul solicitantului.
 - Numărul redus de consultanți la nivelul județului care se ocupă de elaborarea Cererilor de finanțare.
- Factorii care influențează în mod negativ contractarea proiectelor:
 - Complexitatea documentelor care trebuie depuse la semnarea contractului.
 - Lipsa de comunicare între beneficiarul proiectului, consultant și finanțator.

I.2. Care sunt măsurile care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare?

- Măsurile care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare sunt:
 - Monitorizarea solicitanților declarați eligibili în vederea obținerii într-un timp scurt a documentelor necesare semnării contractului.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Concluziile care se desprind din analiza de mai sus sunt:

C1. Analiza pe tipuri de beneficiari eligibili evidențiază o capacitate diferită a acestora în pregătirea proiectelor. Din volumul valoric total al CF contractate, 69,77% a fost alocat către beneficiari de finanțare din categoria APL și 60,82% beneficiari privați.

C2. Progresul în implementare la data de 01.10.2018:

- 10,71% proiecte contractate și finalizate;
- 85,85% în curs de implementare;
- 3,44% sume nealocate.

C3. Obiectivele propuse la nivelul SDL dar și a proiectelor finanțate prin GAL au fost îndeplinite în cazul proiectelor finalizate. Singura măsură cu proiecte finalizate este Masura 1/2A.

C4. Măsurile care au fost cele mai atractive sunt:

- Masura 1/2A - Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute - suma alocată pe măsură este contractată în proporție de 64,28% din care plătită 97%;
- Măsura 7/6B - Dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare socio-economică plasată sub responsabilitatea comunității - suma alocată pe măsură este contractată în proporție de 69,99% din care plătit 0%;
- Măsura 8/6B - Dezvoltarea socială, cultural-turistică a comunităților - suma alocată pe măsură este contractată în proporție de 66,57% din care plătit 0%;

C5. Activitățile de informare și animare și-au dovedit eficacitatea, rata de răspuns în urma anunțurilor de lansare apeluri de selecție fiind bună și depășind alocarea din SDL. Oportunitățile de finanțare cuprinse în SDL au fost prezentate transparent, pe tot teritoriul GAL. Au fost deschise 4 apeluri de depunere proiecte, pentru toate măsurile cuprinse în SDL, astfel încât toate categoriile de solicitanți să poată depune o cerere de finanțare.

Pentru îmbunătățirea rezultatelor, recomandările care se desprind din această analiză sunt:

R1. Este necesară promovarea rezultatelor implementării SDL, prin publicare pe site-ul GAL-ului, prin intermeiu sesiunilor de informare și instruire, conferințe, schimburi de experiență, organizate la nivelul teritoriului.

R2. Este necesar ca rezultatele și efectele proiectelor finanțate să fie diseminate la nivelul teritoriului GAL și nu numai, prin publicare pe site-ul GAL-ului, broșuri, prezentări în cadrul unor conferințe și/sau sesiuni de informare, schimburi de experiență.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

5.2.2 Analiza progresului implementării proiectelor contractate în cadrul evenimentului organizat (focus grup)

Metoda de evaluare care stă la baza analizării următoarelor trei obiective specifice este Verificarea funcționării logice de intervenție a strategiei – analiza măsurii în care rezultatele obținute prin implementarea strategiei se datorează operațiunilor finanțate în cadrul strategiei, nu altor factori sau altor intervenții. Tehnica folosită - focus grup iar instrumentul folosit - întrebările adresate de moderator în cadrul evenimentului, participanților.

Abordarea obiectivelor specifice se va face prin 5 întrebări de evaluare, așa cum sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Obiectiv urmărit	Întrebare
Analiza progresului implementării proiectelor contractate.	Care sunt factorii care au influențat implementarea proiectelor?
Analiza măsurii în care progresul proiectului este în concordanță cu planul de implementare a proiectului	Este respectat graficul de implementare a proiectului?
	Care sunt motivele care au condus la nerespectarea graficului de implementare?
Analiza capacitatei beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar.	Au fost necesare măsuri de corecție la proiectele pe care le-ați implementat?
	Care au fost motivele care au condus la aceste corecții?

a. Analiza progresului implementării proiectelor contractate

1.1. Care sunt factorii care au influențat implementarea proiectelor?

În urma discuțiilor dintre moderator și participanții la focus grup se desprind următoarele concluzii:

C1. Beneficiarii se confruntă cu deficiențe în ceea ce privește ciclul managementului de proiect – începând cu etapa formulării cererii de finanțare (care include și partea de planificare) și continuând cu implementarea – execuția, monitorizarea și controlul activității.

C2. Referitor la etapa completării cererii de finanțare, analiza efectuată demonstrează că mulți beneficiari întâmpină dificultăți la justificarea relevanței proiectului

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

și stabilirea indicatorilor. Acest aspect denotă o slabă înțelegere a nevoii de finanțare pe termen mediu și lung. **Potențialii beneficiari se concentrează mai mult asupra accesării finanțării decât asupra fundamentării nevoilor.**

C3. Beneficiarii întâmpină probleme în ceea ce privește elaborarea bugetelor proiectelor. Una din întrebările frecvente în cadrul întâlnirilor avute în perioada sesiunilor deschise, a fost legată de încadrarea cheltuielilor în bugetul proiectului.

C4. În ceea ce privește implementarea, capacitatea scăzută a beneficiarilor de a gestiona proiecte a produs, și ea, întârzieri ale activităților, prin întârzierea demarării lor în timpul prevăzut în graficul proiectului. Așadar întârzierile în implementare au provenit atât din planificarea defectuoasă a activităților, dar și dintr-o capacitate de management deficitară, care a făcut ca activitățile să fie începute mult mai târziu decât era programat.

C5. Capacitatea redusă în implementare prin întârzierea sau completarea eronată a cererilor de plată, a condus la întârzieri în efectuarea plășilor. Acestea, la rândul lor, au atras întârzieri în realizarea activităților.

b. Analiza măsurii în care progresul proiectului este în concordanță cu planul de implementare a proiectului

1.2. Este respectat graficul de implementare a proiectului?

C1. În cadrul focus grupului concluzia care s-a desprins în urma acestei întrebări a fost că toți solițanții au modificat graficul de implementare.

1.3. Care sunt motivele care au condus la nerespectarea graficului de implementare?

C1. În ceea ce privește planificarea efectivă a activităților, deficiențele se remarcă la nivelul capacitații de estimare a timpului și perioadelor necesare pentru implementare. Motivele modificării sunt:

- durată scurtă de timp pentru implementare proiectului prin concentrarea activităților;
- estimarea greșită a perioadei de timp necesară semnării contractului;
- subestimarea duratălor activităților care au presupus derularea de proceduri de achiziții publice;
- întârzierea sau completarea eronată a cererilor de plată.

MINISTERUL AGRICULTURII
ŞI DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

- c. Analiza capacitatei beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar.

1.4. Au fost necesare măsuri de corecție la proiectele pe care le-ați implementat?

C1. Beneficiarii recunosc că au probleme în anticiparea măsurilor de corecție care sunt necesare pe parcursul implementării proiectelor, remarcându-se o abordare reactivă a acestora, corelată cu o neînțelegere a procesului de monitorizare, aşa cum reiese din analiză. În general, abordarea beneficiarilor în ceea ce privește monitorizarea este limitată la elaborarea rapoartelor de progres solicitate de către AFIR.

1.5. Care au fost motivele care au condus la aceste corecții?

C1. Slaba înțelegere a indicatorilor de proiect, a modului în care aceștia se coreleză cu indicatorii strategiei, a condus la corecții asupra soluției tehnice a proiectului,

O concluzie generală care se desprinde din întâlnirea organizată (focus grup) este următoarea:

Toate aspectele menționate mai sus denotă faptul că există o slabă capacitate la nivelul elaborării cererilor de finanțare care duce ulterior la probleme în implementare, dat fiind că, în ceea ce privește managementul proiectelor, erorile de planificare se transformă în mod automat în erori de execuție. Se poate astfel concluziona că, în general, la nivelul beneficiarilor nu există o înțelegere de ansamblu, o imagine globală a modului în care procesul de elaborare a cererii de finanțare (justificarea nevoii, stabilirea obiectivelor și indicatorilor, a activităților și a bugetului) poate influența pozitiv sau negativ implementarea proiectului.

Dincolo de capacitatea redusă de implementare a proiectelor, generate de capacitatea redusă de planificare a acestora, alte două aspecte reprezintă cele mai des întâlnite probleme cu impact direct asupra implementării proiectelor. Aceste aspecte sunt legate de:

- (1) procesul achizițiilor publice;
- (2) resursele umane, mai precis încărcarea mare a echipelor de proiect corelat cu fluctuația de personal, lipsa de motivare a personalului și lipsa de experiență în implementare.

Trebuie menționat totuși că deficiențele la nivel de implementare nu se datorează doar slabei capacitatei a beneficiarilor în ceea ce privește managementul achizițiilor ci și instabilității legislative și lipsei coerentei în aplicarea legislației în domeniul achizițiilor.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

S-a remarcat faptul că detinerea unei experiențe anterioare a reprezentat un avantaj important atât din perspectiva elaborării CF cât și a managementului proiectului. Pentru beneficiarii care au mai derulat proiecte și care au reușit să capitalizeze experiența anterioară, implementarea proiectelor finanțate prin GAL/AFIR a ridicat mai puține probleme.

Realizarea de către GAL a vizitelor de monitorizare a venit în sprijinul beneficiarilor pentru corectarea anumitor deficiențe din implementare.

Recomandările care s-au făcut la închiderea evenimentului (focus grup) sunt:

R1. Pentru îmbunătățirea capacitatei de planificare a beneficiarilor este foarte utilă diseminarea rezultatelor, a exemplelor de bune practici.

R2. Încurajarea schimburilor de experiență în domeniul aspectelor practice ale implementării proiectelor și diseminarea proiectelor de succes, nu numai din perspectiva rezultatelor obținute ci, mai ales din perspectiva modului în care a fost realizat managementul în cadrul proiectului.

R3. Organizarea de sesiuni de instruire pentru potențialii beneficiari de finanțare pentru îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților necesare pentru implementarea proiectului.

5.2.3 Măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate;

Metoda de evaluare care stă la baza analizării obiectivului specific este **Studiul/analiza documentelor, Analiza datelor administrative**. Tehnica folosită - colectarea datelor și analiza datelor din surse scrise iar instrumentul folosit – foaia de observații.

Abordarea obiectivului specific se va face printr-o întrebare de evaluare, așa cum este prezentat în tabelul de mai jos.

Obiectiv urmărit	Întrebare
Măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate.	Cum se reflectă în activitatea dumneavoastră implementarea proiectului într-o perioadă de timp mai mică decât cea planificată.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

I.1. Cum se reflectă în activitatea dumneavoastră implementarea proiectului într-o perioadă de timp mai mică decât cea planificată.

Această întrebare va fi abordată din două perspective:

- Progresul efectiv în implementarea SDL;
- Îndeplinirea obiectivelor SDL având în vedere rata actuală a progresului.

Analiza întrebării de evaluare

a. *Care este progresul efectiv în implementare SDL?*

În cadrul acestei activități, au fost analizate:

- progresul realizat în implementarea SDL – reflectat atât în evoluțiile înregistrate, cât și de rezultatele obținute.
- eficacitatea procesului de implementare

PROGRES DE ANSAMBLU ÎN IMPLEMENTAREA SDL

Din documentele analizate, rezultă că până la data de 01.10.2018, în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală 2014-2020 erau depuse un număr de 66 cereri de finanțare în valoarea totală de 3.012.789 euro, dintre care au fost selectate la nivelul GAL 51 cereri de finanțare în valoare de 2.370.046,32 euro. Aceste 51 CF au fost depuse la AFIR în vederea evaluării, dintre care cererile de finanțare în valoare de 1.434.960 euro au fost selectate la nivelul AFIR și 33 cereri de finanțare au contractate, însumând o valoare de 1.345.909 euro, ceea ce înseamnă o rată de contractare de 59,21% din total SDL.

Din valoarea totală finanțării acordate, 36,36% a fost alocată către beneficiarii de finanțare autorități publice locale, 22,07% a fost alocată beneficiarilor privați și 0,78% a fost alocată ONG-urilor.

Progresul fizic efectiv în implementare este redat de rata de contractare, respectiv raportul dintre finanțarea nerambursabilă contractată și alocarea financiară a SDL, în timp ce **progresul financiar** în implementarea SDL este redat prin intermediul ratei de absorbție, respectiv raportul între sumele rambursate și fondurile alocate SDL.

În intervalul analizat, valoarea sumelor plătite a fost de 411.063,44 euro. Astfel, rata de absorbție a fost de doar 18,08 %.

Factorii de influență care acționează pe parcursul implementării sunt:

- popularitatea și accesibilitatea SDL pentru potențialii beneficiari de finanțare;
- capacitatea beneficiarilor de a prezenta cereri de finanțare (CF) de calitate care să conducă la selecția și obținerea finanțării;
- pregătirea și încheierea contractelor de finanțare pentru CF selectate și aprobată;

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

- respectarea graficului de depunere a cererilor de rambursare (CR) și a corectitudinii întocmirii acestora de către beneficiarii de finanțare;
- capacitatea Centrului Regional/Oficiului Județean de verificare, validare și rambursare a cheltuielilor efectuate de către beneficiari.

În următorul tabel sunt redați principali indicatori ai SDL la data de 01.10.2018, pe baza căror se calculează rata de progres fizic și rata de progres finanțier

Nr. crt	Specificație	UM	Valoare indicator
1	Alocarea finanțieră la nivel de SDL	euro	2.273.219,45
2	Valoarea finanțărilor nerambursabile solicitate	euro	2.370.046,32
3	Valoarea finanțărilor nerambursabile aprobată	euro	1.434.960
4	Valoarea finanțărilor nerambursabile contractate	euro	1.345.909
5	Valoarea plășilor efectuate către beneficiarii de finanțare	euro	411063,44
6=4/1	Rata de contractare la nivel de SDL	%	59,21%
7=2/1	Rata de accesibilitate a programului	%	104,26%
8=3/2	Rata de aprobare a cererilor de finanțare	%	60,55%
9=4/3	Rata de pregătire și încheiere a contractelor	%	93,79%
10=5/4	Rata platilor pentru cheltuielile efectuate de beneficiari în proiectele contractate	%	30,54%

Analiza conduce către următoarele constatări referitoare la progresul în implementare:

- Rata de contractare calculată ca raport dintre finanțări nerambursabile contractate versus alocarea finanțieră este de 59,21% ceea ce indică realizarea țintei la jumătatea perioadei de implementare a proiectului.
- Rata de 104,26 % de accesibilitate la program poate fi apreciată ca o realizare de excepție, ilustrând relevanța strategiei în raport cu nevoile din teritoriu. Nu în ultimul rând, această realizare se poate explica și prin natura categoriilor de beneficiari eligibili care au știut să ajungă sau au fost mai aproape de sursele de informare.
- Rata de aprobare a cererilor de finanțare de 60,55 % se explică pe de o parte, prin alocarea finanțieră mică în raport cu nevoile mult mai mari de finanțare, prin lipsa de experiență a solitanților de finanțare nerambursabilă în elaborarea de cereri de finanțare, materializată prin numărul considerabil de cereri de finanțare respinse în faza de verificare a eligibilității. Pentru remedierea acestor neajunsuri, au fost întreprinse măsuri de revizuire a Ghidului Solicitantului în sensul introducerii unor informații cât mai amănunțit și mai clare, a unor explicații suplimentare, precum și acordarea de sprijin potențialilor beneficiari.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

- Rata de pregătire și încheiere a contractelor de finanțare de 93,79 % ilustrează un progres bun în ceea ce privește angajarea contractuală a finanțărilor nerambursabile aprobate. În mod obișnuit, între momentul aprobării CF și încheierea efectivă a contractelor de finanțare intrevine un interval de timp în care AFIR pregătește contractele de finanțare pentru CF aprobate. Dacă durata dintre momentul comunicării deciziei de aprobare și semnarea efectivă a contractelor de finanțare este prea mare, pot interveni anumite modificări ale contextului la nivelul beneficiarilor de finanțare, ce pot conduce la pierderea interesului pentru finanțare și implicit retragerea CF. În cazul proiectelor depuse pe SDL, acțiunea acestor factori de risc a fost de mică magnitudine, fapt relevat de rata bună de procesare a contractelor de finanțare.
- Rata plășilor pentru cheltuielile efectuate în proiectele contractate de 30,54% reliefază un progres corespunzător în ceea ce privește situația plășilor efectuate către beneficiarii de finanțare în comparație cu finanțările nerambursabile contractate. În condițiile în care la data analizei nu existau CR neprocesate, acest nivel al ratei de progres în efectuarea plășilor își are explicația în nesolicitarea la rambursare a cheltuielilor de către beneficiari. De altfel, analiza informațiilor obținute în urma interviurilor cu beneficiarii de finanțare, acest decalaj este pus în legătură cu o serie de factori și anume: întârzieri în executarea contractelor de finanțare și implementarea fizică a activităților de la nivelul proiectelor determinate de dificultăți întâmpinate în organizarea procesului de achiziții publice, greșeli repetitive ale beneficiarilor de finanțare în elaborarea inițială, precum și la revizuirea CR.

Analiza ne arată că, în ceea ce privește progresul efectiv în implementare, GAL Colinele Tutovei înregistrează o rată de contractare bună, ceea ce ilustrează preocuparea pentru angajarea contractuală a resurselor financiare alocate la nivel de SDL.

Analiza întrebării de evaluare

- b. *Rata actuală de progres poate contribui la îndeplinirea obiectivelor SDL?*

Analiza ia în considerare performanța financiară a SDL la nivel de Masură.

Performanța financiară a SDL (plăști căre beneficiari)

În cuprinsul prezentei secțiuni se rețin aspecte sintetice referitoare la gradul de acoperire prin proiecții a alocării financiare cumulate și situația plășilor până la 01.10.2018.

Alocarea financiară totală pe SDL este de 2.273.219,45 euro și distribuția pe cele 9 măsuri este prezentată în tabelul de mai jos.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

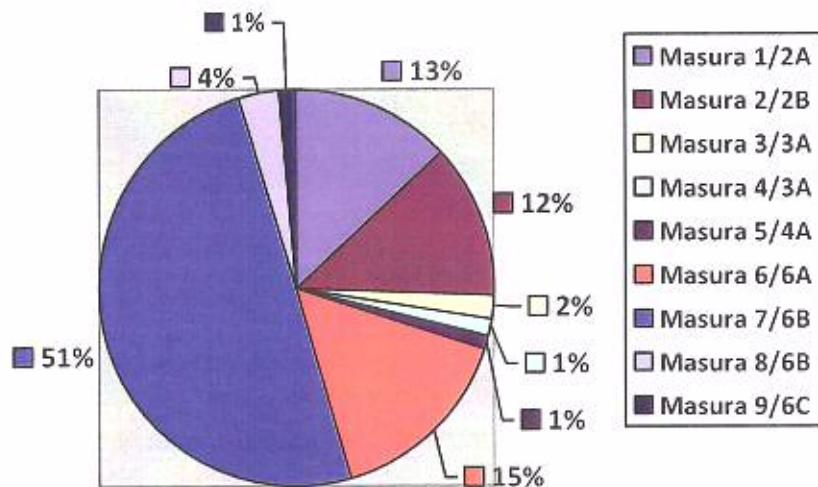

AFIR
împreună creștem
satul românesc

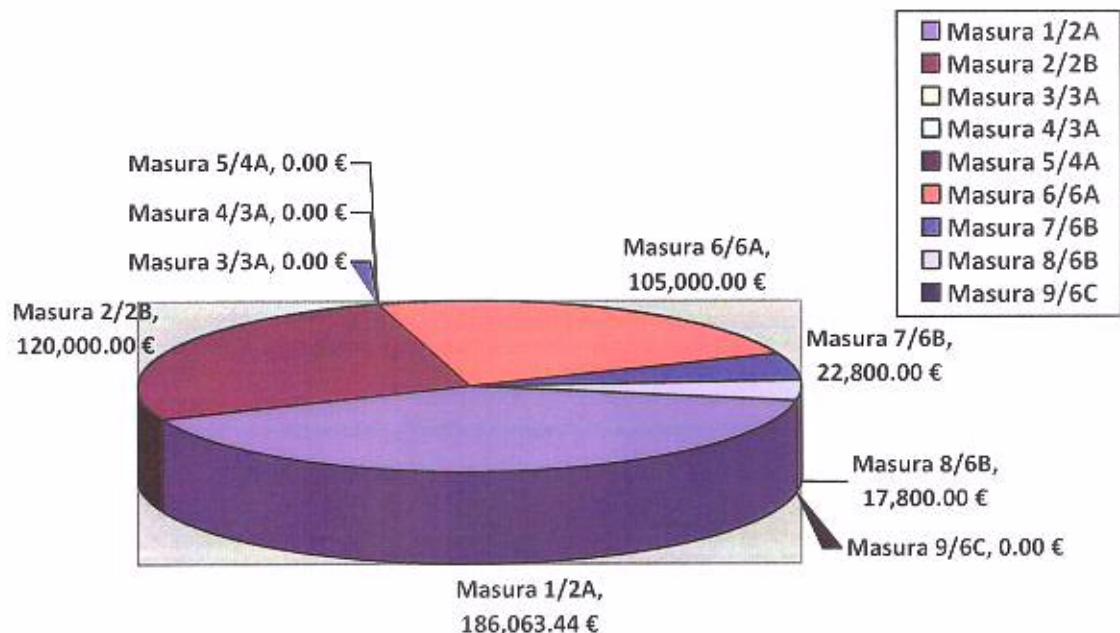
GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Strategia de Dezvoltare Locală Colinele Tutovei

Grad de acoperire a plășilor efectuate pe Măsuri din cadrul SDL

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

CONCLUZII SI RECOMANDARI

C1. Rata de contractare de 59,21% ilustrează o performanță bună în gestionarea fondurilor alocate și creează premisele necesare absorbției într-o pondere ridicată.

C2. Rata de absorbție de 18,08% indică un procent slab, dar există premisele necesare ca rata de absorbție să crească în perioada următoare, în condițiile finalizării cu succes a proiectelor aflate în curs de implementare la data de 01.10.2018

C3. Progresul în îndeplinirea obiectivelor depinde în foarte mare măsură de finalizarea cu succes a proiectelor care se află în curs de implementare.

R1. Este foarte importantă monitorizarea atentă a tuturor proiectelor aflate în implementare în vederea atingerii rezultatelor propuse.

5.2.4 Măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficiențe implementării proiectelor și lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.

Metoda de evaluare care stă la baza analizării obiectivului specific este **Analiza detaliată a unei situații pentru a ilustra un fenomen**. Tehnica folosită - **studiu de caz** iar instrumentul folosit – **chestionarul**.

Abordarea obiectivului specific se va face printr-o întrebare de evaluare, aşa cum este prezentat în tabelul de mai jos.

Obiectiv urmărit	Întrebare
Măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor.	Care sunt măsurile care pot fi adoptate de GAL pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor?
Lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.	

Î.1. Care sunt măsurile care pot fi adoptate de GAL pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor?

Această întrebare va fi abordată din două perspective:

- Măsuri suplimentare care ar putea contribui pe viitor la creșterea calității și eficienței implementării proiectelor și a SDL;

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Analiza întrebării de evaluare

Ce măsuri suplimentare ar putea contribui pe viitor la creșterea calității și eficienței implementării proiectelor și a SDL (noi costuri eligibile, potențiali aplicanți sau grupuri țintă)?

Au fost analizate următoarele:

- Elemente de gestiune ale SDL (categorii de costuri eligibile, măsuri de informare și comunicare, organizarea anunțurilor de lansare apeluri de selecție).

Sfera conceptului de „măsuri suplimentare” are în vedere atât elementele cheie ale Măsurilor (obiective, acțiuni, beneficiari de finanțare și grupuri eligibile), cât și elementele care se regăsesc la nivelul SDL (prioritățile finanțate, organizarea anunțurilor de lansare apeluri de selecție și a evaluării acestora, modul de organizare a monitorizării proiectelor).

Conceptul de "performanță a SDL" este și el operaționalizat în evaluare, iar măsurile suplimentare propuse urmăresc să crească eficacitatea, eficiența și calitatea unor viitoare proiecte și a SDL.

Această abordare are trei puncte tari, fundamentale pentru performanță:

- asigură eficacitatea, deoarece abordarea strategică impune ca principalul element urmărit în monitorizare să fie atingerea țintelor propuse și implicit îndeplinirea obiectivelor.
- asigură eficiență, întrucât sunt finanțate proiecte care se complementează și vin în sinergie cu alte proiecte finanțate din SDL sau din alte surse de finanțare.
- asigură o calitate mai mare datorită complementarității și sinergiei cu alte abordări.

Categorii de costuri eligibile

Până în acest moment nu au fost identificate costuri neeligibile în cadrul SDL care să fi determinat dificultăți în implementarea și eficacitatea proiectelor.

Măsuri de informare și comunicare

Numărul de recomandări privind strategia, mijloacele și tehniciile de comunicare pe care beneficiarii le-au formulat în cadrul interviurilor și focus grupului, precum și răspunsurile la întrebările deschise din chestionarul aplicat, arată importanța foarte mare a comunicării pentru succesul proiectelor și al SDL.

În ceea ce privește comunicarea cu potențialii beneficiari este necesar dezvoltarea unui plan de comunicare, astfel încât procesul de comunicare cu privire la oportunitățile de finanțare oferite să înceapă cu mai mult timp înainte de deschiderea măsurilor.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

În ceea ce privește comunicarea cu beneficiarii având proiecte în implementare, au fost identificate cu o frecvență ridicată următoarele măsuri de informare și comunicare necesare:

- promovarea rezultatelor proiectelor la nivelul teritoriului
- organizarea unor schimburi de bune practici pentru replicarea proiectelor cu rezultate bune în implementare
- publicarea unor ghiduri de bune practici
- mesaje directe (prin e-mail) de alertă vizând modificările intervenite în cadrul de reglementare.

Măsurile identificate vor contribui la îmbunătățirea capacitatei tehnice a beneficiarilor în implementarea proiectelor, prin schimb efectiv de bune practici și împărtășirea lecțiilor învățate.

Organizarea anunțurilor de lansare apeluri de selecție

Măsurile propuse la nivelul organizării apelurilor de selecție, evaluării și selecției CF sunt necesare pentru asigurarea coerenței strategice a SDL. Astfel, sintetizând recomandările formulate de beneficiari, trebuie reținute următoarele măsuri necesare:

- planificarea riguroasă a calendarului lansării apelurilor de selecție și programarea lor într-o succesiune logică pentru a asigura coerența internă, ceea ce va conduce la rezultate sinergice.
- detalierea și definirea specifică a criteriilor de punctare din grila de evaluare în Ghidului Solicitantului.

Concluzie:

C1. Constituie o bună practică și o nevoie majoră a beneficiarilor și potențialilor beneficiari diseminarea de informații despre proiectele de succes, pentru încurajarea unor abordări similare.

C2. Deși criteriile de punctare din grila de evaluare din Ghidul Solicitantului au fost acceptate și considerate de principiu ca fiind corecte de către beneficiari, modul în care au fost detaliate nu i-a ajutat pe aceștia să înțeleagă în totalitate modul în care li s-a acordat punctajul în evaluare.

Recomandare:

R1. Instituționalizarea formelor de comunicare între beneficiari, în măsură să genereze schimburi utile de bune practici pentru creșterea performanțelor proiectelor.

R2. Se recomandă detalierea și definirea specifică a criteriilor de punctare din grila de evaluare în Ghidul Solicitantului, pentru a-i ajuta pe solicienți să înțeleagă mai bine modul

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

în care li s-a acordat punctajul în evaluare și astfel a-i ajuta să acumuleze experiențe relevante în planificarea viitoare a activităților, bugetelor și resurselor proiectelor.

La data de 01.10.2018 în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală Colinele Tutovei erau finalizate 3 proiecte în cadrul Masurii 1/2A- "Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute", depuse de Berbece M. Mihai Persoană Fizică Autorizată, Berbece C. F. Vasile Persoană Fizică Autorizată și de S.C. Prodagras S.R.L.

1. Beneficiarul Berbece M. Mihai Persoană Fizică Autorizată a depus dosarul cererii de finanțare la GAL în data de 02.08.2017, pentru proiectul cu titlu "Modernizarea exploatației agricole din sat Drăgești, comuna Dămienești, județul Bacău" având ca obiect îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole prin achiziția de utilaje agricol și durata de implementare de 3 luni. Acesta a fost selectat la GAL în data de 11.09.2017 și depus la OFIR în vederea analizării și semnării contractului de finanțare. După parcurgerea etapelor la nivelul OFIR, beneficiarul a semnat contractul de finanțare în data de 14.12.2017, urmând procedura de achiziție a utilajului și depunerea dosarului cererii de plată. În data de 20.02.2018 beneficiarul a depus la GAL dosarul Cererii de plată fiind declarat conform, ulterior fiind declarat eligibil de către reprezentanții OFIR iar în data de 10.05.2018 beneficiarul a primit notificarea asupra plășilor efectuate.

2. Beneficiarul Berbece C.F. Vasile Persoană Fizică Autorizată a depus dosarul cererii de finanțare la GAL în data de 03.08.2017, pentru proiectul cu titlu "Aciziție de tractor și de semănătoare pentru modernizarea fermei din sat Drăgești, comuna Dămienești, județul Bacău" având ca obiect îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole prin achiziția de utilaje agricol și durata de implementare de 3 luni. Acesta a fost selectat la GAL în data de 11.09.2017 și depus la OFIR în vederea analizării și semnării contractului de finanțare. După parcurgerea etapelor la nivelul OFIR, beneficiarul a semnat contractul de finanțare în data de 14.12.2017, urmând procedura de achiziție a serviciilor, procedura de achiziție a utilajelor și depunerea dosarului cererii de plată.

În data de 06.03.2018 beneficiarul a depus la GAL dosarul Cererii de plată fiind declarat conform, ulterior fiind declarat neconform la OFIR. În data de 08.03. 2018 beneficiarul a redepus dosarul cererii de plată care a fost declarat conform la GAL și la OFIR, dar după efectuarea vizitei pe teren efectuată în data de 26.03.2018 a fost transmisă Notificarea beneficiarului cu privire la refuzul plășii în data de 02.04.2018 de către OFIR. În data de 27.04.2018 a fost înregistrat la GAL dosarul cererii de plată, fiind declarat eligibil de către reprezentanții OFIR iar în data de 13.06.2018 beneficiarul a primit notificarea asupra plășilor efectuate.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

3. Beneficiarul S.C. PRODAGRAS S.R.L. a depus dosarul cererii de finanțare la GAL în data de 14.08.2017, pentru proiectul cu titlul "Modernizarea fermă vegetală prin achiziția de utilaje agricole" având ca obiect achiziția de utilaje agricole semănătoare păioase și remorcă agricolă care să determine creșterea productivității muncii, îmbunătățirea calității produselor agricole, introducerea de tehnologii performante, îmbunătățirea condițiilor de lucru și reducerea costurilor de producție, valorificarea superioară a producției și creșterea rentabilității economice a exploatației agricole, având o durată de implementare de 9 luni.

Acesta a fost selectat la GAL în data de 11.09.2017 și depus la OFIR în vederea analizării și semnării contractului de finanțare. După parcurgerea etapelor la nivelul OFIR, beneficiarul a semnat contractul de finanțare în data de 02.02.2018, urmând procedura de achiziție a utilajului și depunerea dosarului cererii de plată.

În data de 23.03.2018 beneficiarul a depus la GAL dosarul Cererii de plată fiind declarat conform, ulterior fiind declarat eligibil de către reprezentanții OFIR, iar în data de 02.07.2018 beneficiarul a primit notificarea asupra plășilor efectuate.

5.2.5 Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

Un obiectiv comun al evaluării implementării strategiilor de dezvoltare locală este acela de a contribui la evaluarea LEADER la nivel PNDR (evaluarea contribuției PNDR la aria de intervenție 6B Promovarea dezvoltării locale în zonele rurale).

Prioritatea 6 din cadrul SDL -" Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în teritoriu" se justifică în baza informațiilor cuprinse în analiza SWOT:

- Slabă dezvoltare a activităților non-agricole care generează dependență populației pentru agricultură cu toate că există forță de muncă ieftină, calificată și disponibilă în teritoriu, dar și cerere pentru dezvoltarea unor servicii;
- Lipsa iluminatului public la nivelul întregii comunități;
- Lipsa săptămânale, pentru desfacerea produselor locale și promovarea zonei;
- Există unități de învățământ care acoperă populația școlară dar acestea nu sunt dotate corespunzător;
- Terenurile aflate în domeniul public sau privat nu sunt intabulate, deci se impune o activitate de cadastrare a teritoriului;
- Dezvoltarea de proiecte integrate, prin realizarea unei întreprinderi sociale/Centru vocațional finanțată din PNDR și POCU (5.2).

Măsura M 7/6B promovează realizarea unei întreprinderi sociale/Centru vocațional, conducând la creșterea indicelui IDUL și a veniturilor populației prin dezvoltarea unor activități meșteșugărești practicate de persoanele defavorizate (tineri, femei, bătrâni).

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

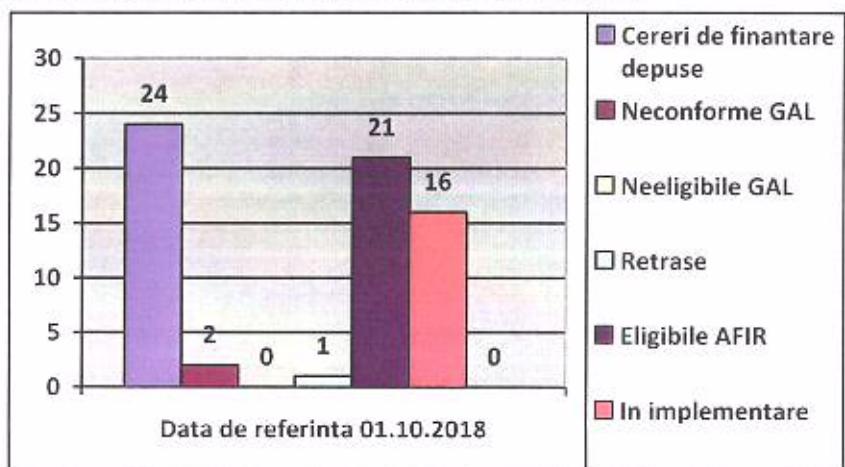

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Măsura M8/6B dorește să rezolve problema degradării obiectivelor culturale și introducerea lor într-un circuit turistic odată cu promovarea culturii tradiționale dar și cea a etniei rromane.

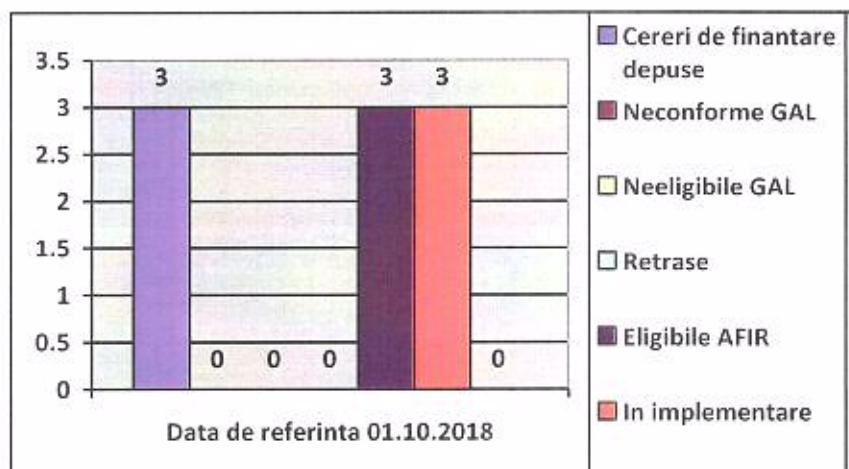
Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții	P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în teritoriu.	6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M7/6B Dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare socio-economică plasată sub responsabilitatea comunității	-54.645 locuitori. Total investiție 899.580 €
Obiectiv transversal Inovare			M8/6B Dezvoltarea socială, cultural-turistică a comunităților	-54.645 locuitori. T. inv= 81.974 euro

Situată cererilor de finanțare depuse în cadrul Masurii 7/6B pe diferite stadii ale procesului de aprobare la nivelul masurilor din SDL

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Situată cererilor de finanțare depuse în cadrul Masurii 8/6B pe diferite stadii ale procesului de aprobare la nivelul masurilor din SDL

5.2.6 VALOAREA ADĂUGATĂ DATORATĂ METODEI LEADER

O temă importantă a evaluării s-a referit la analiza valorii adăugate a abordării LEADER, sau, la modul general, a efectelor acesteia asupra sistemelor socio-economice locale.

Când sunt tratate din punct de vedere teoretic, astfel de elemente pot părea abstracte, dar la o analiză atentă, chiar și în situații simple, s-a constatat existența unor oportunități ample care au avut ca rezultat creșterea valorii adăugate a abordării LEADER.

Pentru a analiza și a evidenția valoarea adăugată datorată abordării LEADER, a fost necesară acordarea unei atenții deosebită următoarelor aspecte:

- în primul rând, scopul urmărit prin intervenția SDL.

Scopul principal constă în creșterea eficienței utilizării mijloacelor financiare publice, prin atragerea și folosirea adecvată a investițiilor, inovațiilor, expertizei și capacitatei manageriale ale sectorului privat.

Prin implementarea strategiei GAL Colinele Tutovei, s-au creat o serie de oportunități de restructurare și creștere a viabilității exploatațiilor agricole, de gestionare durabilă a resurselor naturale și de combatere a schimbărilor climatice, de diversificare a activităților non-agricole, de îmbunătățire a infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții, precum și de creare de noi locuri de muncă.

- elemente potențiale de capital social:

Invățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, introducerea unor noi forme de auto-reglementare etc.;

- potențiale rezultate adiționale datorate abordării LEADER:

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Gradul de inovare în cadrul proiectelor, efectul sinergic și de pârghie în ceea ce privește generarea de noi inițiative, o promovare sporită a inițiativelor de către actorii locali etc.;

5.3. Sursa datelor (primare și secundare), tehnici pentru colectarea datelor (chestionare, interviuri, focus grupuri, studii de caz etc.; dimensiunea și criterii de selecție pentru eșantionare)

Concluziile finale și recomandările propuse se bazează pe informațiile colectate, prelucrate și analizate folosind mai multe metode aplicate în cadrul exercițiului de evaluare, conform Planului de Evaluare.

a. Sursa datelor (primare și secundare)

- Strategia de Deavoltare Locală GAL Colinele Tutovei 2014 – 2020
- Calendar privind estimarea lansării apelurilor de selecție
- Anunțuri lansare apeluri de selecție
- Rapoarte de progres ale beneficiarilor de proiecte,
- Dosarele cererilor de finanțare
- Rapoarte de monitorizare ale proiectelor
- Documente rezultate ca urmare a implementării operațiunilor,
- Analize socio-economice relevante pentru obiectivele strategiei,
- Date statistice colectate de către diverse instituții cu relevanță pentru evaluarea implementării strategiei.

b. Tehnici pentru colectarea datelor

- Chestionare privind implementarea strategiei și rezultatele obținute
- Minuta aferentă focus-grupului

c. Dimensiunea și criterii de selecție pentru eșantionare

Dimensiunea și criteriile de selecție pentru eșantionare, au avut în vedere stadiul implementării SDL și recomandările prevăzute în Ghidul operațional privind evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală, pag. 37.

GAL Colinele Tutovei are un număr restrâns de proiecte finalizate (3 proiecte), evaluarea concentrându-se pe următoarele aspecte:

- Analiza progresului privind depunerea și contractarea proiectelor. Factori care influențează acest progres, măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

- Analiza progresului implementării proiectelor contractate. Aspecte tipice ale implementării proiectelor; factori tipici care influențează implementarea proiectelor; analiza măsurii în care progresul este adekvat față de planul de implementare al proiectelor; analiza capacitatei beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar; măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate; măsuri care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor.
- Lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.

5.4. Descrierea principalelor limitări și constrângeri întâmpinate și a măsurilor adoptate pentru a le compensa

Limitările care au influențat până la data de 01.10.2018 implementarea SDL, se datorează solicitanților de fonduri și procedurilor administrative și întârzierilor din cadrul etapelor de selecție și contractare la nivelul AFIR.

Focus grupul și studiul de caz aplicate în cadrul activității de evaluare au evidențiat dificultățile întâmpinate în accesarea SDL-ului, generate de capacitatea și experiența redusă a solicitanților/beneficiarilor, complexitatea și noutatea procedurilor administrative.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

VI. CONSTATĂRI ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII

Concluziile și constatăriile prezentate mai jos fac referire la mecanismele ce pot fi îmbunătățite, la relevanța și/sau eficacitatea unor tipuri de măsuri prevăzute în SDL, dar și la mecanismul optim de implementare a SDL.

6.1 Concluziile rezultate în urma evaluării progresului privind depunerea și contractarea proiectelor

C1. Analiza pe tipuri de beneficiari eligibili evidențiază o capacitate diferită a acestora în pregătirea proiectelor. Din volumul valoric total al CF contractate, 69,77% a fost alocat către beneficiari de finanțare din categoria APL și 60,82% beneficiari privați.

C2. Progresul în implementare la data de 01.10.2018:

- 10,71% proiecte contractate și finalizate;
- 85,85% în curs de implementare;
- 3,44% sume nealocate.

C3. Obiectivele propuse la nivelul SDL dar și a proiectelor finanțate prin GAL au fost îndeplinite în cazul proiectelor finalizate. Singura măsură cu proiecte finalizate este Masura 1/2A.

C4. Măsurile care au fost cele mai atractive sunt:

- Masura 1/2A - Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivării activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute - suma alocată pe măsură este contractată în proporție de 64,28% din care plătită 97%;
- Măsura 7/6B - Dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare socio-economică plasată sub responsabilitatea comunității - suma alocată pe măsură este contractată în proporție de 69,99% din care plătit 0%;
- Măsura 8/6B - Dezvoltarea socială, cultural-turistică a comunităților - suma alocată pe măsură este contractată în proporție de 66,57% din care plătit 0%;

C5. Activitățile de informare și animare și-au dovedit eficacitatea, rata de răspuns în urma anunțurilor de lansare apeluri de selecție fiind bună și depășind alocarea din SDL. Oportunitățile de finanțare cuprinse în SDL au fost prezentate transparent, pe tot teritoriul GAL. Au fost deschise 4 apeluri de depunere proiecte, pentru toate măsurile cuprinse în SDL, astfel încât toate categoriile de soliciitanți să poată depune o cerere de finanțare.

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

6.2 Concluziile rezultate în urma evaluării progresului implementării proiectelor contractate în cadrul evenimentului organizat (focus grup)

C1. Beneficiarii se confruntă cu deficiențe în ceea ce privește ciclul managementului de proiect – începând cu etapa formulării cererii de finanțare (care include și partea de planificare) și continuând cu implementarea – execuția, monitorizare și controlul activității.

C2. Referitor la etapa completării cererii de finanțare, analiza efectuată demonstrează că mulți beneficiari întâmpină dificultăți la justificarea relevanței proiectului și stabilirea indicatorilor. Acest aspect denotă o slabă înțelegere a nevoii de finanțare pe termen mediu și lung. Potențialii beneficiari se concentrează mai mult asupra accesării finanțării decât asupra fundamentării nevoilor.

C3. Beneficiarii întâmpină probleme în ceea ce privește elaborarea bugetelor proiectelor. Una din întrebările frecvente în cadrul întâlnirilor avute în perioada sesiunilor deschise, a fost legată de încadrarea cheltuielilor în bugetul proiectului.

C4. În ceea ce privește implementarea, capacitatea scăzută a beneficiarilor de a gestiona proiecte a produs, și ea, întârzieri ale activităților, prin întârzierea demarării lor în timpul prevăzut în graficul proiectului. Așadar întârzierile în implementare au provenit atât din planificarea defectuoasă a activităților, dar și dintr-o capacitate de management deficitară, care a făcut ca activitățile să fie începute mult mai târziu decât era programat.

C5. Capacitatea redusă în implementare prin întârzierea sau completarea eronată a cererilor de plată, a condus la întârzieri în efectuarea plășilor. Acestea, la rândul lor, au atras întârzieri în realizarea activităților.

C6. În cadrul focus grupului concluzia care s-a desprins în urma acestei întrebări a fost că toți solicitanții au modificat graficul de implementare.

C7. În ceea ce privește planificarea efectivă a activităților, deficiențele se remarcă la nivelul capacitații de estimare a timpului și perioadelor necesare pentru implementare. Motivele modificării sunt:

- durată scurtă de timp pentru implementare proiectului prin concentrarea activităților;
- estimarea greșită a perioadei de timp necesară semnării contractului;
- subestimarea duratălor activităților care au presupus derularea de proceduri de achiziții publice;
- întârzierea sau completarea eronată a cererilor de plată.

C8. Beneficiarii recunosc că au probleme în anticiparea măsurilor de corecție care sunt necesare pe parcursul implementării proiectelor, remarcându-se o abordare reactivă a acestora, corelată cu o neînțelegere a procesului de monitorizare, aşa cum reiese din

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

AFIR
împreună creștem
satul românesc

GAL
Colinele Tutovei

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

analiză. În general, abordarea beneficiarilor în ceea ce privește monitorizarea este limitată la elaborarea rapoartelor de progres solicitate de către AFIR.

C9. Slaba înțelegere a indicatorilor de proiect, a modului în care aceștia se coreleză cu indicatorii strategiei, a condus la corecții asupra soluției tehnice a proiectului.

6.3 Concluziile rezultate în urma evaluării progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate;

C1. Rata de contractare de 59,21% ilustrează o performanță bună în gestionarea fondurilor alocate și creează premisele necesare absorbției într-o pondere ridicată.

C2. Rata de absorbție de 18,08% indică un procent slab, dar există premisele necesare ca rata de absorbție să crească în perioada următoare, în condițiile finalizării cu succes a proiectelor aflate în curs de implementare la data de 01.10.2018

C3. Progresul în îndeplinirea obiectivelor depinde în foarte mare măsură de finalizarea cu succes a proiectelor care se află în curs de implementare.

6.4 Concluziile rezultate în urma evaluării măsurilor care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor și lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.

C1. Constitue o bună practică și o nevoie majoră a beneficiarilor și potențialilor beneficiari diseminarea de informații despre proiectele de succes, pentru încurajarea unor abordări similare.

C2. Deși criteriile de punctare din grila de evaluare din Ghidul Solicitantului au fost acceptate și considerate de principiu ca fiind corecte de către beneficiari, modul în care au fost detaliate nu i-a ajutat pe aceștia să înțeleagă în totalitate modul în care li s-a acordat punctajul în evaluare.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

VII. CONCLUZII, RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE

7.1 Concluzii generale ale evaluării

C 1. Implementarea SDL a generat efecte benefice asupra beneficiarilor de finanțare, tipurile de măsuri finanțate acoperind o gamă variată de nevoi.

C 2. Performanța fizică în managementul implementării SDL este ilustrată de o rată foarte bună de contractare a fondurilor alocate, rată care s-a ridicat la 59,21% la 01.10.2018.

C 3. Toate măsurile își aduc contribuția la îndeplinire obiectivelor specifice ale SDL.

7.2 Recomandările aferente fiecărei întrebări de evaluare

Recomandările rezultate în urma evaluării progresului privind depunerea și contractarea proiectelor

R1. Este necesară promovarea rezultatelor implementării SDL, prin publicare pe site-ul GAL-ului, prin intermeiu sesiunilor de informare și instruire, conferințelor, schimburilor de experiență, organizate la nivelul teritoriului.

R2. Este necesar ca rezultatele și efectele proiectelor finanțate să fie diseminate la nivelul teritoriului GAL și nu numai, prin publicare pe site-ul GAL-ului, prin broșuri și prezentări în cadrul unor conferințe și/sau sesiuni de informare, precum și prin schimburile de experiență.

Recomandările rezultate în urma evaluării progresului implementării proiectelor contractate în cadrul evenimentului organizat (focus grup)

R1. Pentru îmbunătățirea capacității de planificare a beneficiarilor este foarte utilă diseminarea rezultatelor, a exemplelor de bune practici.

R2. Încurajarea schimburilor de experiență în domeniul aspectelor practice ale implementării proiectelor și diseminarea proiectelor de succes, nu numai din perspectiva rezultatelor obținute ci, mai ales din perspectiva modului în care a fost realizat managementul în cadrul proiectului.

R3. Organizarea de sesiuni de instruire pentru potențialii beneficiari de finanțare pentru îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților necesare pentru implementarea proiectului.

MINISTERUL AGRICULTURII
și DEZVOLTĂRII RURALE

Asociația Grup de Acțiune Locală "Colinele Tutovei"

Recomandările rezultate în urma evaluării progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor aşteptate;

R1. Este foarte importantă monitorizarea atentă a tuturor proiectelor aflate în implementare în vederea atingerii rezultatelor propuse.

Recomandările rezultate în urma evaluării măsurilor care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor și lecții care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.

R1. Instituționalizarea formelor de comunicare între beneficiarii, în măsură să genereze schimburi utile de bune practici pentru creșterea performanțelor proiectelor.

R2. Se recomandă detalierea și definirea specifică a criteriilor de punctare din grila de evaluare în Ghidul Solicitantului, pentru a-i ajuta pe solicanți să înțeleagă mai bine modul în care li s-a acordat punctajul în evaluare și astfel a-i ajuta să acumuleze experiențe relevante în planificarea viitoare a activităților, bugetelor și resurselor proiectelor.

7.3 Recomandări generale

R.1. Menținerea mecanismului de monitorizare și control pe bază de rapoarte privind progresul implementării proiectelor.

R.2. O atenție specială pentru supervizarea acestor beneficiari care propun modificări ale proiectelor în perioada de implementare.

R.3. Elaborarea Ghidului Solicitantului într-o manieră mult mai detaliată și pe înțelesul tuturor tipurilor de solicanți.

7.4 Lecții învățate

În pofida activităților de animare desfășurate pe parcursul anilor 2017 și 2018, gradul de absorbție a fondurilor la nivelul SDL rămâne mică în comparație cu ținta propusă de 100% în anul 2018.

Accesul la finanțare prin intermediul fondurilor puse la dispoziție prin măsura LEADER, este o provocare pentru toate categoriile de solicanți din teritoriul GAL Colinele Tutovei.

Analiza studiilor de caz, evidențiază oportunitatea adoptării altor instrumente de lucru pentru implementarea proiectelor care să ajute direct beneficiarii.

Avizat

Reprezentant legal GAL,
PUIU Carmen Diana

Întocmit,

membru comitet de evaluare,
SOLOMON Bogdan Ovidiu

